



CORTS VALENCIANES

DIARI DE SESSIONS

DIARIO DE SESIONES

Número 130

VI Legislatura

Any 2006

Sessió plenària
realitzada el dia 27 de març de 2006

Presidència del Molt Excel·lent
Senyor Julio de España Moya

SUMARI

(Comença la sessió a les 10 hores i 44 minuts)

Dictamen de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat sobre les modificacions introduïdes per les Corts Generals al text tramès per les Corts Valencianes de reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (BOCV número 182) (pàg.4.789)

Intervenció del diputat Rafael Maluenda Verdú per a la presentació del dictamen de la comissió.

Minut de silenci per la mort del senyor Vicente Pérez Devesa, exdiputat del GP Popular

Intervencions dels diputats Francisco Javier Tomás Puchol (G Mixt), Antoni Such Botella (GP Socialista), Joan Ribó i Canut (GP Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana: Entesa) i Serafín Castellano Gómez (GP Popular).

Votació: s'aprova per 82 vots a favor i 7 en contra.

Intervencions per a explicació de vot dels diputats Francisco Javier Tomás Puchol (G Mixt), Joan Ribó i Canut (GP Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana: Entesa), Joan Ignasi Pla i Durà (GP Socialista) i Serafín Castellano Gómez (GP Popular).

(S'alça la sessió a les 14 hores i 10 minuts)

Ple de les Corts Valencianes realitzat el dia 27 de març de 2006. Comença la sessió a les 10 hores i 44 minuts. Presideix el Molt Excel·lent Senyor President Julio de España Moya. Sessió plenària número 76.

El senyor president:

S'obri la sessió.

Molt honorable senyor president.

Excelentísimo señor ministro.

Honorables señores conselleres.

Ilustrísimos diputados y diputadas.

Representantes de diferentes instituciones y administraciones.

Amigos y amigas.

Punt únic: debat i votació del dictamen de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat sobre les modificacions introduïdes per les Corts Generals al text tramés per les Corts Valencianes de reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Presenta el dictamen de la comissió el ilustre señor diputado don Rafael Maluenda Verdú, presidente de la Comisión de Coordinación, Organización y Régimen de las Instituciones de la Generalitat.

Tiene la palabra, señor Maluenda.

Dictamen de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat sobre les modificacions introduïdes per les Corts Generals al text tramés per les Corts Valencianes de reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana

El senyor Maluenda Verdú:

Molt excel·lent senyor president de les Corts.

Molt honorable senyor president de la Generalitat.

Senyories, comparec davant del Ple de les Corts en la meua condició de president de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat per decisió unànime de tots els seus membres i per a presentar a les seues senyories el dictamen que significa l'últim pas per a l'aprovació definitiva de la reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Al llarg dels anys que presidixc la comissió he presentat molts dictàmens, però mai ho he fet amb tanta satisfacció i orgull com ho faig hui, i és perquè el dictamen que hui presente a les seues senyories és un dictamen molt especial i important, possiblement el més especial i important que he presentat mai.

Molts pensaven que no arribaria este moment, que era impossible aconseguir el necessari consens per a reformar el nostre estatut d'autonomia, i ací estem. Hem conclòs un procés, un llarg procés, diria jo, ja que si bé en esta legislatura li hem dedicat quasi tres anys, la veritat és que estes Corts intentàvem la reforma des de fa més de deu anys. Sí, en la quarta i en la quinta legislatura ja ho vam intentar sense aconseguir-ho.

Qui ara els parla, senyories, se sent enormement orgullós i satisfet d'haver sigut ponent de la reforma no sols en este moment, sinó durant eixes tres legislatures, i hui vull recordar aquells altres ponents absents, uns per trobar-se en altres responsabilitats i un altre perquè lamentablement va desaparèixer per sempre, amb els quals vaig compartir al llarg de la quarta i quinta legislatura la il·lusió i el desig d'oferir a la societat valenciana un nou estatut.

Senyories, he format part d'estes Corts en les seues sis legislatures i al llarg de totes elles he tingut distintes responsabilitats de caràcter institucional i també en el Grup Parlamentari Popular, al qual m'honre de pertànyer. He sigut ponent en moltes importants lleis, també en la reforma del reglament i altres acords transcendents, però res, res d'això, senyories, res té a vore ni és comparable a l'orgull d'haver aportat el meu granet d'arena a esta reforma estatutària.

En estos moments de l'aprovació definitiva de la reforma, vull que em permeten fer referència especial al president de la Generalitat, Francesc Camps, i al secretari general del Pspv, Joan Ignasi Pla, que gràcies a ells s'ha aconseguit el consens que dóna peu a esta aprovació, i que gràcies a ells, a més, des de la seua direcció, des del seu compromís i des de la seua confiança en els ponents, ha segut possible aconseguir l'èxit. Sense la confiança d'ells haguera segut impossible assolir-lo.

També vull nomenar els meus companys en la ponència, a tots, però especialment a Serafín Castellano i Antoni Such, amb els quals ha sigut un luxe treballar la reforma. Però no seria just, i pretenc ser-ho, si m'oblidara de Joan Ribó, que des de postures discrepans en alguns casos i coincidents en altres, però sempre legítimes, va aportar en tot moment un bon debat, seriós i respectuós, aixina com al president de la Comissió Especial per a l'Estudi de la Reforma, el senador i diputat senyor José Cholbi, que sempre ha aportat les seues experiències el seu bon fer per la tasca parlamentària.

Com a president de la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat, que és la comissió legislativa que va tramitar la proposició de llei orgànica de reforma i ara l'informe motivat de les modificacions introduïdes en les Corts Generals, estic en disposició d'afirmar que el procediment aplicat en la ponència ha segut impecable, senyories, ja que sense perjudi d'allò que regula el mateix estatut i el reglament de les Corts Valencianes, vam acordar que els representants de la societat civil valenciana pogueren manifestar la seua opinió sobre en què i com deuria consistir la reforma.

Així, en unes de les reunions, la celebrada en el castell de Benissanó, es va acordar que compareguren davant de la ponència aquelles persones que per la seua preparació, experiència i representació consideraren podien aportar les seues idees al projecte. Per això van comparèixer els màxims representants de les institucions valencianes, els rectors de totes les universitats valencianes, representants de sindicats, representants d'associacions agràries valencianes, representants de la patronal, del món empresarial i de les cambres de comerç, representants de consumidors i usuaris, catedràtics i experts en dret constitucional, dret civil, dret fiscal, administratiu i europeu, experts en dret foral, representants de federacions i associacions de persones amb discapacitat, representants de partits polítics sense presència en estes Corts, presidents de caixes d'estalvis valencianes, i, per últim, els tres expresidents de la Generalitat, ja que el criteri de l'actual president, Francesc Camps, ja era conegut per les seues constants intervencions davant el Ple.

Vam escoltar la societat civil, a tots ells vam escoltar amb interès i a tots ells agraïm la seua col·laboració i aportacions, algunes de les quals van ser incorporades al projecte i moltes altres van servir per a aclarir conceptes i per a millorar el text. Amb tot eixe bagatge, junt amb altres aspectes dels respectius programes electorals, els estudis realitzats al llarg de tants anys i, per descomptat, la col·laboració dels servicis jurídics de la cambra, vam poder elaborar un esborrany com a document de treball que va anar polint-se

i millorant-se a poc a poc per mitjà del debat de tots els ponents, configurant aixina el que anava a ser el projecte definitiu.

Eixe va ser el moment en què el ponent d'Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana, Joan Ribó, va creure convenient retirar-se de la ponència. Van continuar tan sols els dos ponents del Grup Parlamentari Popular, Serafín Castellano i qui els parla, i els dos ponents del Grup Socialista, Antoni Such i Joaquim Puig, fins a aconseguir la redacció definitiva després d'innombrables reunions.

Ja teníem per tant consensuat un text que era lleial amb Espanya, respectuós amb la Constitució espanyola i amb l'anomenat bloc de constitucionalitat i que, al mateix temps, acabava amb l'agravi històric fet en 1982 al poble valencià: el nou text mos iguala, senyories, a les comunitats històriques que van accedir a l'autonomia per la via de l'article 151 de la Constitució.

Este acord que el president Camps venia impulsant des del debat de la seua investidura i coordinant junt amb el secretari general del Pspv, Joan Ignasi Pla, és el que mos permet disposar d'un nou estatut d'autonomia amb suport i doble consens de les dos forces polítiques que representen a la Comunitat Valenciana i a Espanya quasi el 95% de l'electorat.

Fruit d'això hui som una comunitat de primera, una comunitat que disfrutarà a partir d'ara d'un estatut que consolida el nostre autogovern i recupera els drets històrics del poble valencià; un estatut de màxim consens que demostra a tot Espanya que és possible arribar a acords importants entre els dos principals partits nacionals; un estatut que eleva al màxim el sostre competencial sent lleial amb Espanya i dins del marc que estableix la Constitució; un estatut que posa les institucions públiques al servici del poble valencià i que garantix a través del seu desplegament legislatiu una ambiciosa i important millora de la qualitat de vida dels ciutadans de la nostra comunitat.

Un estatut que reconeix de forma expressa que som una nacionalitat històrica; que consolida jurídicament la nostra llengua pròpia, la llengua valenciana i l'idioma valencià; que concedeix al president de la Generalitat la potestat de dissolució plena de la cambra i convocatòria de noves eleccions; que amplia al màxim els períodes de sessions de les Corts; que incorpora al seu text totes aquelles institucions de la Generalitat creades després de 1982; que garantix la recuperació del dret civil foral valencià; que reconeix el nostre dret foral; que garantix el dret de les comunitats de valencians a l'estranger; que li concedeix a la Generalitat el dret a formar part de les delegacions de l'estat a la Unió Europea quan es tracten assumptes de la seua competència; que reconeix el dret de la Generalitat a obrir oficines en qualsevol país del món per a defensar els interessos valencians.

L'Estatut mandata a promulgar la llei de les Corts que approve la carta de drets socials de la Comunitat Valenciana com a expressió de convivència i que es contemple la defensa integral de la família; la protecció i tutela del menor; l'atenció i no discriminació de les persones amb discapacitat i de les seues famílies; la protecció de les persones majors i dels dependents; l'assistència social de totes les persones; la igualtat de drets d'hòmens i dones; la protecció social davant els brots de violència de gènere i actes terroristes; drets i atenció social d'immigrants; drets dels més necessitats a rebre una renda garantida de ciutadania, entre altres aspectes.

Reconeix també als valencians els drets emergents i el d'accés a una vivenda digna; a l'abastiment suficient d'aigua de qualitat per al consum humà i per a poder desenrotllar les seues activitats econòmiques i socials; el dret a la redistri-

bució dels sobrants d'aigua de conques excedentàries; garantix la promulgació d'una llei per a la segona descentralització als ajuntaments i la creació del fons de cooperació municipal.

En definitiva, senyories, tenim un estatut de primera com les altres nacionalitats històriques i, a més, amb una clàusula especial que garantix que seguirem sent-ho en el futur.

Convé ressaltar en la presentació d'este dictamen, que gràcies a eixe doble consens aconseguit entre el Grup Parlamentari Popular i el Grup Parlamentari Socialista les Corts Generals tan sols han introduït modificacions de caràcter tècnic per a esmenar errors i millorar el text. Com a conseqüència d'això i com vullga que, ara sí, l'última paraula és de les Corts Valencianes, finalitzem mosatros el procés.

D'acord amb allò previst en la resolució de presidència aprovada per unanimitat que regula esta procediment, dins del termini de presentació d'esmenes, que tan sols poden ser de retirada de la reforma o alternatives a les modificacions introduïdes en les Corts Generals, s'han presentat vint-i-set d'elles. Dos són del Grup Mixt: una demanant la retirada de la reforma i, l'altra, de modificació de l'article 23 per a incloure una barrera electoral del 3%. Les vint-i-cinc restants són del grup parlamentari d'Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana: Entesa: una d'elles també demana la retirada de la reforma i les altres vint-i-quatre són modificacions, sis d'elles referides al dret foral, catorze són qüestions de redacció, una sobre la majoria qualificada de la llei electoral, dos demanen eliminar el dret a la redistribució dels sobrants d'aigua de conques excedentàries i una última per a introduir novament la barrera electoral en l'article 23, però rebaixat al 3%.

La Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat, amb els vots del Grup Parlamentari Popular i del Grup Parlamentari Socialista, després del corresponent debat ha rebutjat totes estes aportacions i ha aprovat les modificacions introduïdes en les Corts Generals. La resolució de presidència que regula este procediment també concedeix als esmenants el dret a tornar a debatre i votar, ara en el Ple, eixes qüestions que han plantejat eixes propostes que han presentat.

Hui, per tant, amb la votació final del Ple, quedarà conclòs el tràmit de reforma, i si la cambra vota favorablement les modificacions introduïdes en les Corts Generals, quedarà aprovat definitivament el nou estatut.

Per a finalitzar, senyories, en este dia històric per al poble valencià vull felicitar al president de la Generalitat, Francesc Camps, al secretaria general del Pspv, Joan Ignasi Pla, i als respectius partits polítics i grups parlamentaris, així com a totes i cada una de les persones i institucions que han participat en la reforma, però de manera molt especial vull donar l'enhonorabona al poble valencià, que és el principal protagonista i beneficiari d'este fet.

També vull donar-li les gràcies en nom propi i en el dels meus companys en la mesa de la comissió Hermínia Palomar i Vicent Sarrià a totes les persones que en este llarg procés han hagut de patir les exigències del calendari, de forma molt especial als mitjans de comunicació que mos han seguit i als lletrats i personal de la casa.

Senyories, hui ja tenim nou estatut, el nostre estatut, el de tots! Enhorabona!

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Muchas gracias, señor Maluenda.

A continuació, y antes de entrar en el debate de las enmiendas, este presidente quiere hacer una evocación a un hombre que estuvo con nosotros, o con algunos de vosotros, compartiendo un escaño y que durante los últimos doce años ha sido el alcalde de una ciudad significativa y especial de la Comunidad Valenciana, Benidorm. Don Vicente Pérez Devesa nos abandonó hace unos días. Pasó a una vida mejor, y queremos tener en esta cámara, si les parece bien a todos ustedes, un recuerdo y una evocación de él con un minuto de silencio.

(Tots els diputats i les diputades guarden un minut de silenci)

Descanse en paz.

El primer bloque de enmiendas corresponde a la enmienda número 1, que presenta el Grupo Mixto, y que defiende don Francisco Tomás Puchol. Señor Tomás Puchol, tiene el uso de la palabra.

El senyor Tomás Puchol:

Muchas gracias.

Bon dia, president. Bon dia, senyories.

Fent un repàs exhaustiu de la reforma que hui estem debatent, podem ressaltar tres modificacions substancials respecte l'estatut de 1982, són la clàusula Camps, la incorporació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, i la possibilitat que el president de la Generalitat pugua dissoldre les Corts Valencianes i convocar eleccions.

Per un costat, el reconeixement de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua en l'articulat de l'estatut, representa la major cessió al catalanisme que mai s'ha realitzat des de les Corts Valencianes. Donar-li rang estatutari a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua suposa posar en greu risc l'idioma valencià, ja que esta institució s'ha convertit en la quinta columna del catalanisme dins de la Comunitat Valenciana, referendat les tesis d'Esquerra Republicana de Catalunya i Carod-Rovira.

Vull recordar a molts dels diputats que es posen la medalla de valencianistes i s'asseuen en les butaques del Grup Popular, que esta Acadèmia Valenciana de la Llengua defén la unitat lingüística, i ha reconegut que a la nostra llengua se li ha de dir català, cedint al catalanisme les nostres senyes d'identitat... i d'esta manera defraudant els milers de votants que van confiar en el discurs valencianista en les passades eleccions autonòmiques.

La clàusula Camps demostra que s'és incapaç de plantejar una proposta política territorial pròpia i definida, del que resulta un estatut inconcret, i al compàs no de les demandes que en cada moment puguen plantejar-se els valencians, que hauria de ser el vertader motor que arranque després del debat corresponent qualsevol modificació estatutària, sinó que vinga donat pel que uns altres puguen aprovar en un futur en altres comunitats, com la basca o la catalana.

Però el més greu, és que obrin la porta a possibles ampliacions que no poden ser precisades en antelació, i que no depenen de nosaltres. I que només Déu sap quines poden ser, i pel bé de tots esperem que siguin bones. I que este parlament i els valencians ho sabrem una vegada ja aprovades. I vist el vist, per exemple, en el tripartit català, qui sap si demà haurem de tindre convertida en clau d'ingovernabilitat la Comunitat Valenciana gràcies a la clàusula Camps. Per això haguera sigut molt millor, aparcar les clàusules i demanar les màximes quotes competencials dins de l'estricta respecte a l'estat de dret i a la Constitució, per mig de l'actualització del nostre règim foral en el nou marc constitucional establert en 1978 superant l'estatut de 1982.

Després de tot este camí, l'única cosa que es podria sal-

var de la reforma estatutària quant a modificacions substancials es referix, és que el president de la Generalitat pugua dissoldre les Corts i convocar eleccions. Creem que alguna cosa més bona es podria haver fet.

Senyor Camps, senyor Pla, enhorabona. Els done la meua més sincera enhorabona, perquè van a aprovar un nou estatut, i vostès demà obriran sense ningun dubte totes les portades dels periòdics. Però a qui no li puc donar l'enhorabona és als valencians i valencianes, perquè demà seguirem tenint els mateixos problemes, a pesar que en l'autobombo i l'autocomplaença...

El senyor president:

Señor Puchol, veinte segundos...

El senyor Tomás Puchol:

...Gràcies, senyor president. Ens voldran fer creure que els burros volen i que tot és meravellós. I no vorem els burros volar, però el que sí que vorem és com Catalunya s'endurà varis milers de milions d'inversions durant els pròxims set anys, un regal del govern Zapatero que haurem de contribuir a pagar tots els valencians.

Res més i moltes gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Puchol.

Para el turno de réplica, tiene la palabra el señor Such.

El senyor Such Botella:

Gràcies, senyor president.

Senyor Tomás.

Referent a la seua esmena de retirada de la totalitat del text, sols manifestar-li dos coses. En primer lloc, que no podem compartir de ninguna de les maneres l'afirmació que vosté fa en l'esmena que és una reforma de mínims. Perquè entenem que hem anat al màxim sostre competencial que ens permet la Constitució, i per tant creguem que l'estatut de la nostra comunitat, l'estatut que hui anem a aprovar, recull allò que els grups parlamentaris ací en les Corts han volgut incorporar al propi estatut. Per tant és la voluntat del poble valencià expressada a través dels seus representants els qui ho han plasmat.

Sobre el tema de la constitucionalitat, ja li vaig dir en la comissió que són molt donats tots a parlar si és constitucional o no. Jo no seria tan atrevit. L'única cosa que hem intentat realment és fer-ho dins del marc de la Constitució, fer tot l'estatut atenent al que són les lleis, al que és la Constitució, i per tant podem discutir al respecte. Però jo crec que fer este tipus d'afirmacions ens pareix que són prou incorrectes.

I efectivament, hem intentat aconseguir el màxim nivell d'autogovern i entre elles l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Nosaltres hem apostat, com ja apostàrem en la seua llei de creació, per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Entenem que això va a normalitzar l'ús de la nostra llengua, l'ús del valencià. I en este sentit anem a recolzar plenament, com estem recolzant en este estatut, que l'acadèmia siga l'ens normatiu, i que la seua normativa lingüística siga d'aplicació obligatòria en les administracions. Això no està en el propi estatut, i anem a acabar ja d'una vegada per totes en el secessionisme lingüístic que practiquen alguns, i no sé si vosté està entre ells, però pel que hem pogut escoltar, evidentment està per eixa labor.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Such.

Procedemos a la votación. Comienza la votación. Resultado de la votación: 1 voto a favor, 75 votos en contra, 6 abstenciones; queda rechazada.

A continuación, pasamos al debate del segundo bloque, que es la enmienda número 2 y que presenta el Grupo Entesa. Tiene la palabra el señor Joan Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Bon dia.

Jo, en primer lloc, vull agrair al portaveu de la comissió les seues paraules. Efectivament, nosaltres, des del nostre grup li havíem posat molta il·lusió a aquesta reforma. Mire, per un motiu molt clar. La nostra formació política, Esquerra Unida i l'Entesa, des de l'any 1985 que va nèixer, sempre hem dut en el nostre programa electoral la reforma de l'estatut com un tema important. I l'ha duem.

Per tant, era lògic que a nosaltres ens preocupara especialment aquest tema, perquè sempre, si se'n recordarà vosté que té molta experiència en aquestes Corts, precisament en un moment determinat vàrem condicionar un recolzament a un govern en l'any 87 precisament a què es fera un procés de reforma. Per a nosaltres sempre ha estat una cosa molt important. Quan altres grups consideraven que açò no era tan important.

Per este motiu també, nosaltres hem estat treballant d'una forma clara en la ponència, fent aportacions, fins que ha arribat un moment, en el qual comparàvem el que deia la ponència amb el que deia el nostre programa electoral, i déiem «no podem seguir». I si vosté ho vol veure, té la pàgina web per poder-ho comprovar.

És lògic per tant, que en un moment determinat nosaltres hàgem dit no podem continuar, perquè hi ha una sèrie d'aspectes que estaven blindats des del començament, i que per a nosaltres eren temes molt importants. I és cert que hi ha apartats que ens semblen positius, però a la vegada hem de dir que aquella voluntat inicial d'haver arribat avui aquí a votar que sí, doncs nosaltres l'haguérem de traduir, quan este estatut va passar en este ple en juny, l'haguérem de traduir en un no com vosté recordarà i com vostés recordaran.

És cert. Nosaltres hem intentat, intentàrem fer una última aproximació. I tots vostés saben que en un moment determinat nosaltres diguérem estarien disposats a abstenir-nos si s'introduïxen dos canvis en l'estat. No podríem mai votar que sí perquè havien elements, però sí que haguérem estats disposats a abstenir-nos vostés saben per quins dos temes. Un tema que per nosaltres és molt important el tema del valencià, i un altre tema del qual avui en parlarem, concretament el tema dels mínims per a accedir a aquesta casa.

Bé, jo sí que voldria fer una consideració tècnica important. Aquesta votació que es farà després o la que s'ha fet ara, per a ser aprovada requerix els tres quints d'aquestes Corts. Ho diu la resolució de presidència. Segon element. No hi ha cap formació política en estes Corts que tinga els tres quints per a, per ell sol, poder haver retirat aquest estatut. Tercer element. Els tigres que van fer por al Partit Socialiste eren tigres de paper. Ningú podia retirar aquest estatut amb els canvis introduïts a Madrid. Que quede clar. Uns no van voler, altres no van poder, no van tenir força, o el que siga. Però els tigres que els van fer por eren tigres de paper.

Doncs anem a demanar que no, que es retire aquest estatut. I mire, per una sensació primera. I este matí també, en entrar, he volgut mirar un quadre que hi ha allà baix, com va

fer el president la setmana passada, el de la desfeta d'Almansa. I he tingut una sensació totalment distinta, la sensació de dir quina oportunitat històrica estem perdent! Quina oportunitat històrica estem perdent! Perquè estem perdent una gran oportunitat històrica.

Totes i tots sabem que els estatuts no es reformen cada dia. Aquest estatut és del 1982. Estem en el 2006. El procés de reforma dels estatuts com a mínim tarda una generació. Per tant, avui sabem que el que fem ara ens va a costar molts anys de retocar. I nosaltres estem convençuts que estem perdent una oportunitat històrica. No seré jo el que diga que no hi ha elements d'avanç en este estatut. És una qüestió que és evident que hi ha coses. Però el problema fonamental és que este estatut és l'últim estatut de l'antiga generació.

Miren vostés, el 18 de desembre de 1979 s'iniciava el procés d'estatuts en l'Espanya democràtica, amb els estatuts, el mateix dia publicat en el BOE, de Catalunya i el País Basc. S'iniciava este procés. Este procés acabarà hui sobre una nova perspectiva, la perspectiva dels nous estatuts d'autonomia, amb tots els seus problemes, els seus conflictes, però que obrin unes noves coordenades, que nosaltres estem fora d'elles per haver volgut córrer massa.

A mi em sembla molt més intel·ligent la postura de la gent d'Andalusia, de la gent de Galícia, de la gent de Canàries, que han decidit esperar un poc per a veure què passa i, a continuació, aprofitar tots aquells elements que, sens dubte, aporten els actuals processos de reforma que estan en el Congrés espanyol.

El temps ha estat mal utilitzat, de vegades pensem que deliberadament, programadament mal utilitzat, en contra de fer un estatut no pensat cap enrere, sinó pensat cara a un futur, que és quan s'haurà de governar. Perquè és cert, és cert que este estatut tindrà competències semblants al 151 de la Constitució. Però tan cert és això com que el tema del 151 i el 143 són coses història passada, aigua que ja no mou molins. Este tema ja no se'l planteja ningú. Estem en unes altres coordenades, unes altres coordenades que aquí no aprofiten.

I mire vosté, jo vull insistir que aquest estatut hi ha coses que no les afronta, fonamentals. Quants dies fa que ens han dit que devem 10.000 milions d'euros, que no és broma, eh! El deute per càpita més elevat de tota Espanya. La mala situació del finançament aquí no s'afronta. I si s'afronta un poc, l'únic element positiu que hi havia, la gestió del cadastre, desapareix, perquè no és cert que siguen només emenes tècniques, eh, no és cert. Ho discutirem avui amb detall.

Nosaltres demanàvem un model de finançament específic. Per això pensàvem que era molt important que es parlara de dret foral, no que es mutilara el «dret foral» a «dret civil foral» només. Per un motiu, tots ho sabem. És que l'accés al concert econòmic de bascos i navarresos venia precisament per l'addicional primera de la Constitució que respecta i potencia el dret foral. I tot açò s'ha suprimit.

És que, senyores i senyors diputats, és que l'estatut que ve de Madrid no és com el que se'n va anar d'ací, és que empitjora considerablement. I avui ho anem a discutir, tindrem temps de discutir-ho. Avui ho anem a discutir amb serietat.

Però és que el programa dels municipis i les comarques... van anar tan de pressa que no tinguérem ni temps que, concretament les reivindicacions de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, signades per tots els grups que estan en estes Corts, que la Federació Valenciana de Municipis i Províncies s'incorporara, no tinguérem temps, tenien moltíssima pressa. No es van abordar adequadament el temes de la manca de democràcia.

Però miren, l'estatut que avui plantejem empitjora clarament alguns aspectes. I ho volem dir, per al nostre grup la definició de «valencià» empitjora de forma considerable en introduir de forma reiterada el concepte «d'idioma valencià». És un empitjorament que, atenció, eh, el temps ens dirà les seues conseqüències, perquè açò pot tenir conseqüències fins i tot jurídiques importants. El temps ho dirà. I a nosaltres ens sembla que este tema, exactament en la línia contrària de qui ha intervingut abans meu, este tema és un tema d'extrema gravetat. S'havia d'arreglar el tema dels límits a la representació parlamentària. S'ha empitjorat, s'ha empitjorat blindant i donant dret de veto a partits que no volen que es rebaixe concretament el mínim per accedir a les Corts. Perquè els dos terços és també dret de veto per part de les organitzacions polítiques que no volen que es planteje (*tus*).

Nosaltres pensem que es desaprofita una oportunitat important. Pensem que, d'alguna manera, dintre de poc ens anem a trobar en un estatut que el pas del temps el va envellir rapidíssimament. Fins i tot, jo, la setmana passada, compareixent aquí, ja posava un exemple d'aquest procés d'envelliment ràpid. Pensem que un estatut és important no fer-lo mai mirant només cap endins, és important plantejar-ho, fer un plantejament obert cap enfora, i aquest plantejament no s'ha fet en este estatut.

És un mal estatut, és una oportunitat perduda, és, per desgràcia, retardar molts anys més aquella mancança, aquells problemes que van donar lloc al naixement d'un estatut ja seriosament mutilat com va ser el de 1982. No és el nostre estatut, ho lamentem. Ens haguera agradat que fóra el nostre estatut, ens haguera agradat compartir amb la resta de grups parlamentaris que avui era un dia important, però hem de dir que aquest estatut continua sent aquell estatut de 1982, amb les mateixes coordenades de 1982. Açò sí, s'ha de dir, eh, amb menys consens en les Corts espanyoles que l'Estatut de 1982, eh! Al mateix nivell d'aquí, però amb menys consens a les Corts espanyoles. A nosaltres ens sembla que és un mal camí i és un camí que, per desgràcia, prompte ens penedirem i prompte haurem de reclamar tornar a reformar este estatut.

Gràcies.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor Ribó.

Para turno en contra, tiene la palabra el ilustre señor *síndic* del Grupo Popular, señor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Molt excel·lent president.

Molt honorable president de la Generalitat.

Consellers.

Autoritats que hui ens acompanyen en este dia tan important.

Senyor Ribó, vosté ens demana en esta esmena que retirem en este pas final la reforma de l'Estatut. Evidentment no sols no l'anem a retirar, sinó que vullc que les meues primeres paraules siguen de felicitació sincera a tot el poble valencià perquè hui fem història, hui aconseguim que la nostra comunitat siga del 151, de l'article 151 de la Constitució, i sobretot hui se fa justícia en la història de la Comunitat Valenciana.

Mire vosté, ha començat vosté dient que quan entrava a les Corts mirava el quadro de la *Batalla d'Almansa*. Mosatros l'hem vist, però l'han vist també durant tres segles

tots els valencians. Han vist durant tres segles tots els valencians que s'havia de restablir una injustícia històrica en la Comunitat Valenciana, per a ser eixa nacionalitat històrica que sempre hem sigut. Hem estat durant tres segles mirant-ho i hui ha acabat el seu final, perquè hui som comunitat històrica, hui som nacionalitat històrica i hui l'autoestima del poble valencià és restablida per esta cambra que representa tots els ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat.

Mire, i què és el que fem? És una pena, una vegada més, que Esquerra Unida no se sume a este gran pacte, que no és un pacte del Partit Popular i del Partit Socialista, és un pacte de tota la societat valenciana, és un pacte que han feren seu les Corts Valencianes, és un pacte que han fet seu les Corts Generals i, per tant, és un pacte de tots els valencians i totes les valencianes.

I és una llàstima que no se sumen a una reforma que resulta tremendament beneficiosa per als interessos de la comunitat. El seu grau de consens aconseguit, suport social i polític, més del 90% de representació d'esta cambra, més del 90% de representació del Congrés dels Diputats, més del 90% de representació també del Senat. Però que també és important pel seu contingut, perquè és ambiciós, és inconfornista, és potent, i sobretot també és important perquè ha nascut del diàleg, ha nascut de la negociació i ha nascut del consens.

Per tant, senyor Ribó, quan estem aplegant en esta recta final, jo crec que vostés s'automarginen i s'autoexclouen una vegada més –li ho diguí en comissió i li ho repetisc hui en ple–, jo crec que és llàstima. S'haurien de pensar el sentit del vot, i almenys abstenir-se, perquè jo crec que li ho agrairà tot el poble valencià.

Mire vosté, les reformes poden agradar o no poden agradar, però hi ha una grandesa que jo crec que en democràcia és importantíssima, i és la generositat, i és un exercici de maduresa política i democràtica. Perquè per arribar a acords han de cedir uns en favor d'altres i altres en favor d'uns, però sempre pensant en la persona, sempre pensant en l'interés general dels ciutadans. I això és el que s'ha fet en este pacte, i d'ahí la seua potència.

Però, mire vosté, què és el que aconseguixen els valencians i les valencianes? Perquè ací estem per a parlar-li al poble, ací estem per a parlar-li a l'interés dels ciutadans. Aconseguim la denominació de «nacionalitat històrica». Aconseguim la capacitat de dissolució, per part del president de la Generalitat, de les Corts Valencianes. Aconseguim que les futures reformes siguen a través de referèndum i, per tant, donar-li més participació democràtica, més participació ciutadana als valencians, més competències, més autogovern. Des de l'any 1983 tots els reals decrets de transferències ja no són una concessió graciosa de l'Estat, són competències exclusives que estan hui plasmades en l'article 49 d'esta reforma que hui presentem. Aconseguim també un marc jurídic nou, que no existia, com són les relacions de la Comunitat Valenciana en l'Unió Europea, que mos dona presència institucional i influència política i europea també a la Comunitat Valenciana. Aconseguim també sobretot el desenrotllament de la segona administració. Mire vosté, som ambiciosos, som inconfornistes en la segona administració. Què és el que fem? Som el primer estatut d'autonomia de tota Espanya que crea per estatut el Fons Autòmic de Cooperació Municipal. Donem també rang estatutari a una comissió mixta entre la Generalitat i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies. Donem també compensació a totes les arques de les administracions locals quan minven els seus ingressos perquè se suprimisquen tributs de l'estat o tributs de la

Generalitat. Donem també rang estatutari a una Llei de règim local per a dotar de més competències i de més finançament a l'administració local.

Però, mire vosté, i una cosa també molt important, que és la recuperació al cent per cent de com hem d'exercitar, com hem de desenrotllar i com hem de potenciar el nostre dret propi, el nostre dret foral, perquè ningú tinga ja dubtes al respecte, perquè ningú puga ficar ja més peròs al que ha de ser el desenrotllament del dret foral.

I tema molt important: fem valencianisme polític, senyor Ribó, valencianisme polític. I sap com el fem? Consolidant, 24 anys després, les nostres senyes d'identitat, que no tenen color polític, les senyes d'identitat són del poble, són de la societat, són de la Comunitat Valenciana, no tenen senyes polítiques. I les consolidem una vegada més. I consolidem, lògicament, el nostre idioma valencià. Sé que no li agrada la definició «idioma valencià», i que dia que estava ficat moltes vegades. Jo haguera volgut que haguera estat més vegades encara en l'articulat.

La nostra denominació, la nostra Senyera, la nostra història, ho defenem, i ho defenem sense complexos. I fem política social, senyor Ribó. I vosté hauria d'estar satisfet perquè este estatut fera política social. Creem un nou Títol II, nou també en el nostre estatut, d'un gran contingut polític, social, en ajuda a la necessitat, a les persones dependents, a les persones que ho necessiten, per a donar contingut i per a donar, evidentment, una millor qualitat de vida a tots els ciutadans.

Creem nous drets emergents, com les noves tecnologies, per a estar sempre també dins del que les noves tecnologies poden aportar a una millor qualitat de vida. I creem també nous drets que vosté també vota en contra d'ells, vota en contra d'ells, com és el dret a l'aigua. Senyor Ribó, el dret a l'aigua és fonamental i vital per al nostre futur, i per tant era vital que estiguera també en el nou article 17 i 18 del nostre Estatut d'Autonomia. O és que els valencians no ens mereixem la justícia i la solidaritat que també mosatros donem solidàriament a la resta d'Espanya? Jo crec que sí, senyor Ribó.

Reflexionen. I també fem una cosa molt important, mire vosté, consolidem un procés de reforma estatutària, que ja ho deixem de cara al futur, que sempre que se reforme la nostra carta magna valenciana siga de manera passional, de manera que, igual que estem fent hui solemnement en esta cambra, siga estes Corts Valencianes, siga el poble valencià el que tinga l'última paraula per a poder aprovar la seua reforma de l'Estatut. Això també és molt important.

I sap què demanem també en esta reforma, entre altres moltes coses? Estabilitat institucional i política. Exigim majories qualificades per als temes importants perquè això dóna estabilitat i això també és molt important.

Mire, senyor Ribó, vostés dien fa pocs mesos que la sola dissolució de les Corts Valencianes per part del president de la Generalitat bé valia una reforma estatutària. No sols hem fet això, sinó que hem fet això i infinitament, infinitament molt més, ens hem convertit en comunitat històrica del 151 de la Constitució, com sempre havia d'haver sigut. I, per tant, jo crec que hem fet una reforma potent, lleial en la Constitució, lleial i respectuosa en la Constitució, i sobretot basada en un gran i ampli consens.

Per tant, no podem estar d'acord, no sols en eixa retirada, sinó que no l'entendem. Perquè també, mirant totes les esmenes que el seu partit i el seu grup ha presentat al llarg de tota la tramitació parlamentària, amb tots els respectes i amb tota l'estima, li he de dir, senyor Ribó, que no han donat arguments ni convincents ni de pes com per a oposar-

se. No els han donat. I hui ho vorem també en les esmenes parcials.

Jo crec que és una llàstima, és una llàstima que vostés vullguen seguir sent sempre el partit del no, el no a tot, el no a l'AVE, el no a l'aigua, el no a l'Estatut, el no a tot.

Mire vosté, jo crec que la política ha de ser més de diàleg, més de consens, més de negociació i més de comprensió i més de sumar-se sempre, en este cas, a les majories.

I després vull fer un altre tema. Esta es una reforma...

El senyor president:

Veinte segundos, señor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

...—acabo en seguida, señor presidente—, esta es una reforma de centre polític. A la millor és l'única explicació que jo li trobaria perquè votara en contra perquè, evidentment, vosté no està en el centre polític, però mosatros estem molt satisfets, estem en el centre polític i, per tant, i per tant, estem orgullosos d'esta reforma.

I li vaig a dir també una cosa. Vosté ha criticat sempre, de manera reiterada, el que l'estatut de l'any 1982 —i d'això també podíem parlar molt, perquè jo tindria una opinió distinta—, però des de l'any 1982 l'estatut s'havia canviat en les Corts Generals anant contra el criteri que eixia des de la Comunitat Valenciana. Doncs bé, havia de tindre una satisfacció especial hui també perquè les Corts Generals han respectat la voluntat, els acords i els arguments que des d'esta casa isqueren en el seu moment. Els han respectat i, per tant, hui, la Comunitat Valenciana té més respecte, té més influència i, sobretot, és sentida i és escoltada. Per tant, jo crec, senyor Ribó, eixa també és una de les qüestions.

I mire vosté... —i, acabe, senyor president, moltes gràcies—, dir una altra cosa: mosatros hem fet una reforma i hem sigut els primers a fer esta reforma perquè no hem volgut mirar-se a l'espill de ningú, perquè hem tingut les idees clares, perquè sabem el que volem per a la Comunitat Valenciana i, sobretot, perquè no tenim ningun tipus de complex. Ací no mos servix el model d'altres comunitats autònomes. Mosatros tenim el nostre propi model i estem absolutament orgullosos. Jo sé que vosté haguera volgut que açò haguera sigut...

El senyor president:

Muchas gracias, señor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

...un *corto y pega* d'un altre estatut. Mosatros, crec que no, perquè el model valencià és el model que mos ompli d'orgull, és el model del consens polític i de la lleialtat amb la Constitució. I és el model pel qual s'ha de regir un futur molt més pròsper i millor per a tots els valencians.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

A continuación, comparte el turno en contra... Turno de réplica para el señor Ribó. Por favor.

Les recuerdo a los señores que intervienen que los tiempos están limitados. Por favor, cumplan-los. (*Veus*) No, para todos, perdón, para todos. No lo entiendan ustedes mal.

El senyor Ribó i Canut:

Gràcies.

Senyor portaveu del Partit Popular, vaig a començar pel final. Açò que no és bo mirar en l'espill de ningú, no és veritat. Mire vosté, avui havia de ser el 25 d'abril. Va eixir moltes vegades que seria el 25 d'abril la data en què faríem açò. Ho hem avançat 29 dies, saps vosté per què? Perquè el procés no es mescle amb altres processos que estan desenrotllant-se en Madrid. Sort que no mirem l'espill de ningú.

Sap vosté el que diu una clàusula que nosaltres definim «de la impotència»? Impotència per no saber el que volem els valencians, per no saber el que es vol en el país, per no tenir força per a defensar-la i per a no tenir arguments, es veu, respecte a Madrid. És una clàusula de mirada permanent a la resta d'estatuts, com el xiquet que veu que un altre té una pilota més bonica i diu: «Jo també vull aquella». Si açò no és mirar als altres estatuts, ja em dirà vosté, ja em dirà vosté.

Em parla vosté de pacte de la societat. Doncs, mire, no hem vist a la societat valenciana amb un excés d'entusiasme en este procés. No hem vist la societat valenciana precisament, i les enquestes ho diuen d'una forma molt clara, en un procés d'identificació amb les estructures autonòmiques –abans el contrari–; l'hem vist amb un grau d'identificació normalment molt més baix que la immensa majoria de les comunitats de tot l'Estat espanyol.

Em parla vosté del referèndum, de la possibilitat que a partir d'ara tindrem referèndum. Nosaltres presentàvem aquesta possibilitat que hi haguera referèndum per a fer este estatut i hem pogut observar, senyor portaveu, la terrible contradicció d'una formació política que no vol que tinga referèndum este país per a aprovar l'estatut i, a la vegada, recull signatures per a no sé quin referèndum o no sé quina història d'un altre estatut. Quina terrible contradicció! Quina terrible contradicció! Tindrem referèndum dintre de 20, 25 anys. Quina terrible contradicció!

El senyor president:

Veinte segundos, señor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Mire, nosaltres anem a dir que no perquè no és cert que no s'han canviat, entre moltes altres coses, i després ho vorem en les esmenes, no és cert que no s'han canviat les coses..., text en Madrid. No s'han canviat aquells aspectes del text que al Partit Popular no li ha interessat que es canvie. Tenim 24 esmenes de canvis en el text que empitjoren de forma significativa respecte al text anterior.

Per tant, no és cert. S'ha canviat, s'ha empitjorat...

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

L'única cosa que s'ha fet és mantenir el que vostés volien que es mantinguera.

El senyor president:

Señor Castellano, tiene el turno de contraréplica. Recuerden que son dos minutos y medio.

El senyor Castellano Gómez:

Gràcies, senyor president.

Senyor Ribó, espere que el proper 25 d'abril, que farem un ple institucional de celebració i de festa institucional d'esta cambra, coincidint amb la batalla d'Almansa, vosté esta vegada sí que felicite a tot el poble valencià pel que estem hui aprovant. I avancem el text d'aprovació perquè este estatut està fet per a les persones, per als ciutadans i per a la societat, i volem imprimir-li un gran ritme de desenrotllament. S'han de desenrotllar vint i escaig lleis, s'han de desenrotllar noves institucions, nous consells i, per tant, anem a aprofitar el temps i espere la seua comprensió, la seua capacitat de diàleg i també la seua capacitat de negociació perquè no perda el tren del progrés d'esta comunitat.

Parla vosté de la clàusula, de l'anomenada «clàusula Camps». Se sentim orgullosos d'ella. Mire vosté, sap el que vol dir? Una cosa tan important per a mosatros, que no n'hi hagen comunitats de primera ni comunitats de segona; que no n'hi hagen discriminacions ni favoritismes entre una comunitat autònoma i una altra, que és el que vostés volen, crear la desigualtat, la insolidaritat territorial. Mosatros apostem per la solidaritat territorial i per la igualtat de drets de tots els espanyols.

I mire vosté, no confonga l'existència de polèmiques, de tensions, d'emboics mediàtics en una reforma de l'estatut, amb la potència, el contingut i, sobretot, la projecció que té, perquè li vaig a dir les coses. Jo crec que els valencians hui estem donant una lliçó a tot Espanya de com se fa una reforma lleial i respectuosa amb la Constitució, de com se fa una reforma amb consens polític i de com se fa una reforma amb el que en política jo crec que ha de tindre un alt valor, que és la normalitat i la tranquil·litat, el consens i el diàleg. No confonga el que n'hi haja embolic i polèmica amb que n'hi haja normalitat i estabilitat. Mosatros apostem pel segon i no pel primer.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Muchas gracias, señor Castellano.

Ahora tiene la palabra el señor Such, para el turno en contra.

El senyor Such Botella:

Gràcies, senyor president.

Senyories, la veritat és que avui és un dia molt important. És un dia històric. És un dia històric amb el qual somiàvem molts dels que ens creguen l'autogovern i dels que ens creguem l'autonomia perquè en estos moments estem fent l'acte de sobirania plena més gran que mai s'ha fet en estes Corts Valencianes. L'acte de sobirania de referendar una llei orgànica, una llei orgànica de l'Estat. Això, per a nosaltres, és l'acte de sobirania més gran que mai han fet estes Corts i, sobretot, és la culminació d'un somni de l'autogovern i de l'autonomia que els valencians ens meresquem.

I dic que és un dia important perquè avui anem a aprovar la reforma de l'estatut de la nostra comunitat. I jo he de lamentar, he de lamentar d'una forma important, que no siguem capaços d'haver arribat al màxim consens i, sobretot, a la unanimitat en l'aprovació del text. És cert que quan u agarra el text de l'Estatut i agarra el seu programa electoral, és evident que hi han diferències substancials. També amb el nostre, senyor Ribó, també amb el nostre.

Però nosaltres enteníem que valia la pena no deixar pas-

sar este tren, que valia la pena pujar-se al tren de la reforma i valia la pena avançar en els drets, en les llibertats, en l'autogovern i en les competències que teníem en estos moments la possibilitat d'aconseguir. Creïem que valia la pena. I sobretot perquè ho hem fet, en altura de mires, de dir que el fet de la reforma i l'avanç substancial per a la nostra comunitat està per damunt del que és la concepció partidista, política o del propi espai electoral, per damunt, però a anys llum, a anys llum, està per damunt això. I nosaltres hem fet eixa aposta, com a Partit Socialista, com a socialistes valencians, com a partit que es creu l'autogovern i es creu l'autonomia. I en eixe sentit hem fet l'aposta per l'acord, l'aposta per esta reforma àmplia, important, gran, que ens possibilita almenys que els valencians i les valencianes puguen disposar d'un major nivell de benestar i d'un progrés molt més elevat per als propers anys.

Vosté, senyor Ribó, ha fet algunes afirmacions que nosaltres no podem compartir perquè crec que limiten el que és el falsejament de la realitat. Mire, vosté està insistint en el tema del tigre de paper, que en esta cambra no s'haguera pogut retirar la reforma de l'estatut d'autonomia. I jo sols vull recordar-li que va ser el meu grup parlamentari el que en la negociació per a la resolució de presidència manifestàrem que s'havia d'incorporar la mateixa majoria qualificada per a la retirada que per a la seua aprovació. Per això ho hem pogut fer, i per al futur, en condicions de normalitat, en condicions de normalitat, perquè el text que se'ls va donar i el text que se'ls va passar no manifestava això, senyor Ribó. I vull recordar-li-ho, perquè no insistisca en eixa teoria que li he escoltat últimament a vosté i a altres dirigents del seu partit, perquè eixa teoria és falsa. Vàrem ser nosaltres que vàrem exigir que per a aprovar eixa resolució de presidència s'incorporara la mateixa majoria qualificada per a la retirada que per a la seua presentació. Això, almenys, s'ha de reconèixer que fou així.

A nosaltres ens haguera agradat, senyor Ribó, que realment l'haguérem aprovat per unanimitat, després de tots els esforços fets. Jo crec que vosté és conscient que vosté ha participat molt activament en el text que hui anem a aprovar, és conscient. Este cap de setmana m'estava repassant article per article i fent recopilació del que eren els documents que vosté i jo i el senyor Castellano havíem aportat i estàvem discutint, i articles sencers d'este estatut estan redactats per vosté, la seua aportació, la qual se li ha d'agrair, la qual se li ha d'agrair.

I jo crec que este estatut no es mereix que es demane la seua retirada. Perquè sempre este estatut va a ser molt millor que el de l'any 1982, moltíssim millor, en tot tipus d'aspectes, en l'autogovern, en els drets, en les competències i en tot allò que pugam comparar entre l'estatut de 1982 i este estatut.

Vostés estan esbossant la teoria que este és l'estatut de l'antiga generació. Jo crec que no és cert això, no és cert això. No és cert perquè per sort, en estos moments, tenim un govern a l'Estat que ha apostat pel reconeixement de la diversitat i la pluralitat; un govern a l'Estat que ha fet possible que s'obriera el marc territorial; un govern a l'Estat que ha fet possible avançar en les reformes territorials i que nosaltres, orgullosament, hem agarrat i hem sumat per a fer possible això, per a fer possible eixa aposta.

Este govern de l'Estat, avançant en eixe model del reconeixement, de la diversitat i en l'aposta per les reformes territorials, ha fet possible que els estatuts ja no siguen de primera o de segona, sinó que els estatuts siguen el que els ciutadans en cada un dels territoris de cada comunitat vullguen que siguen. S'ha acabat el 143, s'ha acabat el 151. I

este estatut ha recollit eixa aposta que s'ha fet des del govern de l'Estat. Ha recollit l'aposta de fer del nostre estatut un gran estatut, un estatut molt avançat.

Ha fet vosté referència al tema de la famosa clàusula, la disposició transitòria. I mire vosté, jo no sé si el subconscient l'ha pogut traïr, però és que amb les seues afirmacions vosté s'ubica en el mateix plànol que el que la clàusula mateixa vol dir, perquè o per acció o per omisió estan dient exactament el mateix. En la clàusula es diu que fem l'estatut i el que els altres tinguen vore'm d'aconseguir-ho, i vosté està dient ací que parem, no fem la reforma, vegem el que els altres fan i copiïem. Jo crec que estan dient el mateix, crec que estan dient el mateix. I nosaltres els socialistes ni hem apostat per una cosa ni per l'altra. Nosaltres hem apostat per fer l'estatut que hem vullgut fer nosaltres, sense mirar a ningú, intentant arribar als límits que la Constitució ens ha fixat, als límits constitucionals possibles en matèria competencial, incorporant les institucions al nostre estatut i millorant tots els aspectes que consideràvem oportú millorar.

I jo crec que hem tingut èxit en eixa aposta, senyor Ribó, de deveres, hem tingut èxit. Hem millorat, inclús, en coses que vosté diu que s'han empitjorat. I en el tema de la llengua, hem millorat inclús en això. Perquè explique'm vosté quina diferència hi ha entre la frase «el valencià és l'idioma oficial» o «l'idioma valencià és l'oficial». Explique-m'ho, perquè jo no ho acabe d'entendre molt bé. Mire, el text estatutari està ple de referències a idioma, llengua, a valencià, per tot arreu, ple, independentment agarrant les tres accepcions que els dictàmens del Consell Valencià de Cultura i de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua fixa. Avui mateix hem pogut llegir les declaracions de la mateixa presidenta de l'Acadèmia dient que idioma valencià no contradiu el criteri de la unitat de la llengua. I no ho contradiu, senyor Ribó.

No obstant això, vostés s'han entossudit en fixar una fulla de ruta en esta matèria per a intentar avalar una posició política de dir no a este Estatut. I jo li vull dir que del que podem estar orgullosos realment és que anem a acabar d'una vegada per totes amb el secessionisme lingüístic en la pròpia administració valenciana.

El senyor president:

Señor Such, vaya terminando, por favor.

El senyor Such Botella:

Vaig acabant, senyor president.

Anem a acabar amb eixe secessionisme lingüístic. Vosté sap que s'ha incorporat l'obligació de les administracions públiques de respectar la normativa lingüística de l'Acadèmia. I també sap que hem incorporat un dret fonamental dels valencians, com és el dret que l'administració li conteste en la llengua en què es requerida. Vosté sap que això són avanços substancials, i no poden desqualificar el tema de la llengua sols enunciant el tema d'idioma valencià, perquè realment això és molt pobre. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Muchas gracias, señor Such.
Tiene la palabra, señor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Senyor Such, mire vosté, ha fet una sèrie de referències respecte als somnis. Jo només li voldria dir una bella cançó de

Lluís Llach, no abarates els somnis, no abarates els somnis.

Jo crec que avui no és un dia històric, malauradament. A mí m'haguera agradat que ho fóra, però avui no s'arreglen els problemes autonòmics d'este país. És millor que el del 1982? Jo li he dit: hi ha aspectes que són millors, hi ha aspectes que són pitjors, hi ha aspectes fonamentals que no s'aborden. Hi ha coses que estaven en l'anterior, quan va eixir d'aquí, i que ara s'han perdut: el cadastre, la personalitat jurídica pròpia d'estes Corts –que desapareix, per posar, un exemple–, el dret a estar en les institucions regionals europees, que ara es queda en un podrà, en un condicional. Llija-ho, llija-ho. Ho vorem després. Per tant, s'em-pitjora d'una forma clara.

Però mire, jo vull parlar sobretot de dos elements que em semblen importants. Vosté ha dit: «Ara estem en un govern que ho permetrà». Mire, jo no ho dubte que el recolze a Madrid. Però sap vosté que este Estatut durarà molts anys, segurament, que els estatuts estan per a una generació? Sap vosté què passava abans que vinguera este govern, en el 2004, que no podíem parlar d'allò que no podíem parlar, que va haver d'eixir-se'n perquè poguérem parlar de la dissolució de les Corts ací? Sap el que pot passar si un dia canvia el govern, que pot passar democràticament, és probable que passe? Allò que no està escrit ho arreglarem amb la clàusula de la impotència? Doncs mire, jo no m'ho crec, j no m'ho crec.

I mire vosté, jo només li demane una cosa. Tant vostés com nosaltres estem col·laborant en fer un Estatut, el d'Andalusia. Mire l'esborrany i compare. Ja no vull parlar de Catalunya. Compare, per favor, compare els aspectes i mire la diferència. I veurà la terrible diferència a favor d'Andalusia, i veurà la terrible diferència a favor.

Idioma valencià. Mire, açò no és una mania nostra, no és una mania nostra, eh? Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, què diu, què diu respecte a aquest tema? Ha vist el comunicat, recolzat per l'Institut Lluís Vives on estan totes les universitats valencianes? Sap el que diu? Que és perillós, per molt que ho diga l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, la presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i el qui ho diga. Jo...

El senyor president:

Señor Ribó, vaya terminando.

El senyor Ribó i Canut:

...quan estic malalt, vaig al metge; quan volem fer una casa, anem a un arquitecte i quan volem parlar de llengua, anem a la Facultat de Filologia.

Gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

Tiene la palabra, para el turno de contrarreplica, el señor Such.

El senyor Such Botella:

Gràcies, senyor president.

Senyor Ribó, és cert que quan un està malalt va al metge, però a un li pot fer mal el cap i pot anar al dentista també que li diga què és el que li passa. Jo crec que mesclar els termes filològics i de la llengua amb termes jurídics, crec que no és molt adequat. I ací s'està intentant generar una

certa confusió respecte al tema filològic i als temes jurídics.

Jo l'únic que vaig a ratificar-li és que el meu grup parlamentari, el meu partit, va a recolzar de forma clara i decidida la independència i l'autoritat en matèria lingüística de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Això és el que vaig a manifestar-li. I jo crec que si estes Corts varen aprovar una institució com esta i anem a incorporar-la a l'Estatut, almenys hem de tindre-li el respecte, la consideració i la qualificació lingüística que ens mereixen els seus membres. Nosaltres anem a fer-ho. Li puc dir que per eixe camí jo crec que millorarem molt en matèria lingüística, moltíssim.

Mire, jo, per últim, lamentar de veres que si el seu grup reconeix que este Estatut és millor que el del 1982, cosa que ja li vaig agrair el divendres passar a la comissió, i li torne a agrair, li ho torne a agrair, però que no arriba a les expectatives que vostés s'havien marcat quant a la reforma estatutària, jo he de dir-li que jo crec que ningun dels tres grups parlamentaris que estem ací hem arribat a les expectatives que ens haguera agradat. Estic convençut.

Però sí que, almenys, hem fet l'esforç de responsabilitat i de sumar i de pujar al tren en marxa de les reformes estatutàries, que ens possibiliten millorar d'una forma clara i taxativa el que és l'Estatut de l'any 1982. I en eixe esforç, senyor Ribó, ens haguera agradat que estigueren vostés. I si no han estat en eixe esforç, en l'aprovació, o almenys en l'abstenció, sí que els emplacem a compartir amb nosaltres el desenvolupament legislatiu del mateix Estatut. Creem que per eixa via podem anar bé, però no amb el rebuig del que és el mateix text. Vosté mateix ha dit ací que s'han tornat de Madrid coses pitjors. Li recorde que vostés ací també votaren en contra del que va eixir d'estes Corts. També votaren en contra. I no han manifestat tampoc la més mínima intenció de fer ningun canvi respecte al seu posicionament.

Dir-li, dir-li que val la pena fer l'esforç, i li reitere la petició que li vaig fer en la comissió el passat divendres. Jo crec que valdria la pena que vostés retiraren esta esmena de retirada de l'Estatut valencià.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Such.

Procedemos a la votación. Comienza la votación. Resultado de la votación: 6 votos a favor, 81 votos en contra y 1 abstención. Queda rechazada también la enmienda.

A continuación, entramos con el bloque tercero, que corresponde a las enmiendas número 3, 14, 15, 16, 22 y 25, que presenta el Grupo Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana: Entesa.

Tiene la palabra el señor Ribó, para el turno a favor.

El senyor Ribó i Canut:

Anem a començar a veure les esmenes pròpies d'aquest text. Són tots els elements que al nostre entendre han empitjorat concretament el text que va eixir en juny d'ací i que avui ens torna després del seu pas pel Congrés i el Senat.

El primer bloc d'esmenes es refereix al tema del dret civil. Hi ha una substitució sistemàtica del text com venia de la ponència i del Ple de les Corts Valencianes, on diu sempre *derecho foral valenciano*, dret foral valencià, es fica dret civil foral valencià, acotant tot el dret foral només a la part civil, deixant fora de tot aquest aspecte tots els altres elements forals. I el motiu és mol clar.

En l'article 92, tercera, concretament el text ha quedat de la següent manera –i crec que és important llegir-ho un moment perquè es veja que es refereix al dret foral–: «La

competència exclusiva sobre el derecho civil foral valenciano se ejercerá por la Generalidad en los términos establecidos por este Estatuto, a partir de la normativa del histórico Reino de Valencia, que se recupera y actualiza al amparo de la Constitución».

El text com venia... I en definitiva, el que demanem que es quede com està, allò de *virgencita*... Doncs aquí seria un nou apartat, diu: «La competència exclusiva sobre dret foral valencià s'exercirà per la Generalitat a partir de la normativa foral derogada el 29 de juny de 1707, recuperada aquesta i exercitada aquella mitjançant l'actualització de la continguda en el règim foral de 'històric Regne de València, conforme –i és la part més important– a la disposició addicional primera de la Constitució».

Al nostre entendre, açò és permetre que la nostra comunitat pugui anar per l'addicional primera de la Constitució que respecta i potencia el dret foral. Miren vostés, no és una qüestió baladí. El camí per a tenir un concert econòmic a Navarra i al País Basc va ser precisament esta addicional. Aquí sí que hem de parlar de finançament. Nosaltres defensàvem el concert econòmic solidari, i coherentment amb açò, pensàvem –i també ho pensaven a Madrid– que açò podia ser una porta complicada d'obrir, però que podia permetre que en algun moment es poguera obrir per avançar en aquesta direcció. Avui, amb el nou text, queda tancada, barrada totalment aquesta possibilitat. Per a nosaltres és un plantejament molt greu, perquè la qüestió del finançament no és una qüestió baladí. Tornarem a parlar d'ella quan parlem del cadastre.

Però de moment hem de dir que aquí l'únic que s'ha dit és: «Lo que digan en Madrid». No s'ha dit res més. No ens hem atrevit ni a plantejar elements de deute històric, com tenen plantejats, per exemple, la comunitat andalusa, la comunitat d'Extremadura... Per cert, la comunitat andalusa, que va rebre milers de milions d'euros l'any passat per este concepte. I en este país tenim elements per a poder plantejar-nos perfectament açò, ho vam plantejar en una esmena.

Però jo vull insistir: esta comunitat autònoma, si mirem els números, és la comunitat autònoma de tota Espanya que ha tingut el pitjor finançament per càpita en el 2005. D'això no en parlem, eh? Este Estatut d'açò no en parla. I per a nosaltres este tema és un tema important. Pensàvem que s'havia d'haver plantejat d'una altra forma –ho hem dit abans–, però pensant que açò podria obrir una porta, complexa, però que podia en un futur ser un camí interessant. Per desgràcia, aquesta porta l'han tancada a Madrid. Per açò diem que el text de Madrid és pitjor que el text que en el seu dia aprovaren ací.

Gràcies.

(Ocupa la presidència la vicepresidenta primera, senyora Rosa María Barriera Mombriú)

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies.

Té la paraula, en representació del Grup Parlamentari Popular, i per a torn en contra, l'il·lustre diputat senyor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Moltes gràcies.

Senyor Ribó, esta és precisament una de les potències de la reforma d'este Estatut, la recuperació de l'exercici al cent per cent del nostre dret foral. Per això jo li he dit que no hem de demanar perdó per defensar allò nostre, que mosatros no

hem d'actuar amb complex front a ningú, sinó que tenim les coses clares. I esta és una de les qüestions que més té a veure amb el que li estic dient.

Mire vosté, en 1238 teníem 1.500 Furs –li ho diguí en comissió–, quan en 1707 el decret de Nova Planta de Felip V, teníem vora 5.000 Furs. Quasi entre el 80 i el 90% eren de dret civil. Què és el que fem mosatros en esta reforma? Que ningú pugui ficar però al que han sigut més de cinc segles d'aplicació d'un dret foral i d'un dret propi de tots els valencians i valencianes.

I no és cert el que vosté diu, no és cert. Mire vosté –ja li ho diguí–, en el títol I, que se denomina «de la Generalitat», en l'article 7 concretament, diu d'una manera molt clara: «El desenrotllament legislatiu de les competències de la Generalitat procurarà la recuperació dels continguts corresponents dels Furs de l'històric Regne de València en plena harmonia amb la Constitució i amb les exigències de la realitat social i econòmica valenciana». No té el cognom de civil, sinó dels Furs de l'històric Regne de València. I el paràgraf segon diu: «Les normes i disposicions de la Generalitat i les que integren el Dret Foral Valencià –i no diu dret civil foral valencià, diu dret foral valencià– tindran eficàcia territorial, etcètera, etcètera». I després està la disposició transitòria, que sap que és potent. I la disposició transitòria diu que es desenrotllarà d'acord amb la Constitució. I la Constitució, senyor Ribó, sap vosté i jo que és des del preàmbul fins la disposició final. Per tant, entra absolutament tot. Per tant, no és cert.

És més, vosté fa esmenes ací en este sentit que diu que es fique també dret foral, sense civil, per exemple, a l'article que parla del registrador de la propietat i dels notaris. Tot el món sap que eixes professions soles tenen dret civil, dret privat, no poden fer altre tipus de jurisdiccions dins del dret. Per tant, jo crec que algunes de les seues esmenes han estat incoherents.

I vosté dia que havíem desaprofitat una oportunitat històrica. Mire, vosté, si hem desaprofitat una oportunitat històrica per a fer un estatut inconstitucional o per a fer un *copia y pega* de l'Estatut català, encara estem més satisfets, encara estem més satisfets. Mire, vosté, crec que hem fet el que havíem de fer en interès general del poble valencià.

I parla vosté de finançament, encara que jo crec que no és este grup d'esmenes destinat a això. Però, mire vosté, també dissentim en el tema del finançament. Vosté aposta per la bilateralitat en el finançament, vosté aposta perquè en l'Estatut d'Autonomia hi haja un sistema de finançament. No és ni ortodox, ni polític, ni jurídicament tampoc ho és el que estiga un sistema de finançament en tots els estatuts d'autonomia. Seria ingovernable este país. Mosatros apostem per la multilateralitat, apostem per la solidaritat, apostem perquè hi haja un acord entre totes les comunitats autònomes i l'Estat a través del Consell de política fiscal i financera. I apostem per una suficiència financera que és el que marca l'articulat de la reforma que mosatros estem presentant.

Per tant, se sentim tremendament orgullosos, senyor Ribó, del dret foral que tenim, se sentim tremendament orgullosos que hi haja un article 7, una disposició transitòria, i hi haja referència en 5 o 6 articles al nostre dret propi, que va a permetre, sobretot, que ja ningú de fora de la nostra comunitat, i ningú tampoc des de qualsevol tipus d'instància, pugui ficar cap però i pugui ficar en tela de juí el que és el reconeixement d'un dret foral que ens va a donar molts beneficis, a més, peculiars, com és el sistema de règim econòmic matrimonial de ganancials, com pot ser la llibertat de testar, com pot ser ficar altra vegada en funcionament la

gran varietat que n'hi ha en temes contractuals, en contractes agraris, en drets reals, etcètera, etcètera.

I ja li dic que espere també de la seua capacitat de negociació, de totes les iniciatives legislatives que va a presentar el govern i que va a presentar el Grup Parlamentari Popular per a desenrotllar este dret propi del que se sentim tremendament orgullosos. Li diguí en comissió que per favor... i este era, a més, un tema, i vosté ho sap, especial per al portaveu que li parla, i, per tant, li demaní que retirara estes esmenes perquè jo crec que en una cosa tan objectiva, tan evident i tan beneficiós per a tots, que és la recuperació del dret propi, almenys, n'hi haguera unanimitat. Li ho torne a reclamar una vegada més, esta vegada en el ple i des d'esta trona.

Gràcies.

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies, senyor Castellano.

Té la paraula per a rèplica, l'il·lustre diputat senyor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Només dues idees que jo li voldria ressaltar.

Mire, senyor Castellano, en este tema no hem parlat, almenys nosaltres, de l'Estatut català. Si estàvem parlant d'algun estatut era concretament del basc i del navarrés perquè són els que tenen el tema foral, són els que a partir de l'addicional primera han anat pel camí d'un model econòmic que nosaltres... Curiosament jo li vull recordar un detall: si mira el rànquing d'euros per càpita que rebren les comunitats en els seus pressupostos, nosaltres estem al final del tot i els bascos i navarresos estan damunt de tot.

Per tant, jo crec que vosté podrà entendre que al nostre grup li produisca una certa... com diria jo?, una certa voluntat d'avançar en esta direcció. Per tant, això no té res a vore amb Catalunya, ells estan en unes altres coordenades.

La segona idea. Mire, nosaltres plantejem el tema del concert econòmic i solidari. I açò és una qüestió de responsabilitat fiscal, en primer lloc. I nosaltres pensem que hi ha estats federals per ahí que estan plantejant aquestes coses i es pot exercir perfectament la solidaritat, la solidaritat des d'un plantejament de concert econòmic solidari. És perfectament possible, en cap moment estem plantejant que la solidaritat siga un element de bilateralitat, en cap moment. Estem plantejant, efectivament, que la solidaritat ha de ser de les comunitats autònomes més riques amb aquelles que ho són menys, però el que em sembla important, el que em sembla molt important és que el nostre país tinga, en primer lloc, uns elements de responsabilitat fiscal, que el govern els tinga, i que s'avance en una major suficiència econòmica per alguna cosa que ens interessa, igual que a tots, però potser més que a ningú, i és que els grans serveis públics tinguen els recursos necessaris perquè este país no continue estant en la cua també de molts dels ratios de qualitat d'aquests serveis públics. Este és el problema i d'això estem parlant.

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies, senyor Ribó.

Té la paraula el senyor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Gràcies.

Senyor Ribó, vosté en la seua rèplica ha demostrat que

no tenia ningun tipus d'arguments per a donar consistència i per a seguir defenent estes esmenes que ha presentat respecte al dret foral. Parla del tema del finançament que, evidentment, no pot haver cap esmena perquè no ha hagut cap modificació per part de les Corts Generals del text originari que isqué d'esta cambra. Una vegada més ninguna modificació perquè s'ha respectat la voluntat i s'ha respectat el sentit de vot d'esta cambra.

Per tant, em parla del finançament. Ja li he dit que tenim models totalment diferents. Mosatros no apostem per la bilateralitat, apostem per la multilateralitat. Mosatros no apostem pel privilegi i les discriminacions, sinó apostem per la igualtat i la solidaritat interterritorial. És aixina de clar, és aixina de clar perquè els ciutadans i les ciutadanes puguen entendre-ho.

Per tant, jo crec que el que no puc entendre, de veres, senyor Ribó, a vosté i al seu partit, és que no defenguen i no voten favorablement una cosa tan important com és una de les causes per les quals el nostre Estatut de l'any 1982 no fóra un Estatut de primera i no fóra un Estatut de nacionalitat històrica, que precisament era el tema del dret propi, del dret foral. I no ho entenc, no entenc que vostés puguen votar en contra d'una cosa tan potent, d'una cosa tan beneficiosa per als valencians i per a les valencianes.

De veres, recapaciten i, sobretot, espere que en el tràmit de desenrotll legislatiu que anem a ver d'este apartat tan important de l'Estatut tinga una actitud més constructiva, ja no soles en este cas de cara als grups majoritaris de la cambra, sinó, sobretot, i el que és més important, de cara als ciutadans i la societat.

Gràcies.

La senyora vicepresidenta primera:

Moltíssimes gràcies, il·lustre diputat.

Té la paraula per al torn en contra, en representació del Grup Parlamentari Socialista, l'il·lustre diputat senyor Such.

El senyor Such Botella:

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La veritat és que estem reiterant el debat que tinguérem el passat divendres en la comissió. A mi m'agradaria assenyalar dos coses. És a dir, podem compartir amb vosté la seua preocupació per la situació de les finances de la Generalitat Valenciana, però jo crec que el meu grup ha manifestat reiteradament eixa preocupació i sobre el nivell d'endeutament que estem patint en estos moments en la Generalitat, però jo crec que mesclar tot, el tema del finançament amb el tema dels drets forals, no ens porta a res. Almenys, jo ho he intentat investigar, averiguar i llegir, i no he trobat cap referència al tema del concert i el *cupo*, ni en els documents dels furs que he pogut llegir ni en cap altre lloc. Una cosa és que vulguem parlar d'un sistema de finançament, que ja tinguérem ocasió de parlar ací a estes Corts quan aprovàrem l'Estatut, i una altra cosa és que parlem dels drets forals i intentem lligar tot això al respecte.

Jo, en el que són les modificacions que ha produït les Corts Generals respecte al tema del dret foral incorporant, jo crec que molt encertadament, la tècnica d'allò on siga referent al dret privat i al dret civil posar dret civil foral, doncs, jo crec que s'ha encertat. I, sobretot, s'ha encertat perquè el Grup Parlamentari Socialista en les negociacions ja ho dia reiteradament. Jo crec que vosté recordarà que nosaltres érem de l'opinió que havia de limitar al dret civil foral perquè enteníem la inaplicabilitat constitucional del que era el

dret foral penal i altres elements que cuegen per ahí. Jo crec que això és evident.

Que vosté definitivament estiga recolzant la aplicabilitat d'altre tipus de dret foral, que no és el dret civil, nosaltres no ho compartim des del primer moment, nosaltres creem que s'ha recuperat un poc la racionalitat en esta matèria i s'han incorporat el que són les referències al dret civil valencià en els llocs on pertocava, on pertocava, deixant-se prou oberta la porta de l'article 7 que, efectivament, parla del dret foral valencià com una porta d'investigació i d'anàlisi per al futur d'allò que puguem en algun moment, harmonitzat en la Constitució, recuperar.

I lligar això a la disposició addicional primera de la Constitució per a fer referència al tema del finançament autonòmic, doncs, no veig jo eixa connexió, senyor Ribó. Si vosté m'explica exactament en què consistix l'aplicació dels furs en el reconeixement del concert i el *cupo*, que en estos moments tenen les comunitats de Navarra i d'Euskadi, per a la nostra comunitat, doncs, li hauré de donar la raó, però jo no ho he trobat, jo no ho he trobat. I, per tant, com no ho he trobat, si em demostra la seua existència ho podré valorar d'altra forma, però, si es vol utilitzar açò per a parlar del tema del finançament, doncs, es parla del tema del finançament en general i advertir-li que coincidim, efectivament, en la situació de les arque de la Generalitat. Però, jo crec que s'ha millorat molt substancialment el que ha tornat de les Corts Generals perquè, al cap i a la fi, era la posició que el Grup Parlamentari Socialista portava des del primer moment i en això ens sentim satisfets.

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies, il·lustre diputat.

Té la paraula, en representació del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, el senyor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Gràcies.

Jo, en primer lloc, vull agrair-li, senyor Such, que almenys s'haja circumscrit a les esmenes tal com les hem plantejades, perquè en sentir la intervenció del senyor Castellano abans, doncs, jo tenia la sensació que jo no volia el dret foral. No, no, nosaltres el que volem i el que presentem en les esmenes és que es quede exactament igual que es va plantejar aquí, que on diu «dret foral» continua dient «dret foral» i no se'l mutile parcialment, la paraula «civil», de forma que s'excloga del dret foral aquella part que no és civil, perquè és el que es fa en el text. Que és cert que vostés dien açò i que poden entendre una millora, però nosaltres no. Nosaltres defensem que estiguera el dret foral.

I, mire vosté, quan jo parle de l'addicional primera diu el següent: «La Constitució empara i respecta els drets històrics dels territoris forals». I per este camí, en el procés de desenvolupament dels estatuts, varen entrar els concerts econòmics basc i navarrés, per este camí. En este moment, el que deia l'addicional que s'ha canviat era precisament aquesta esmena, una referència explícita a aquesta esmena.

Miri, es perd qualsevol possibilitat. Jo vull ressaltar que ara no som un territori foral. Si teníem dret foral, no som. És una qüestió de dret civil foral. Queda fora qualsevol possibilitat de recórrer aquesta addicional primera. I per a nosaltres és negatiu, perquè sempre hem dit, i ho dèiem tots, que hem tingut els millors furs de tots els territoris espanyols al llarg de la història. I això ho dèiem tots? Doncs, mire, sí, però nosaltres no som territori foral. Xe, quina casualitat!

Doncs, açò, per molt que diga vosté, nosaltres pensem que s'ha empitjorat, i per açò defensem que es quede com estava quan va eixir d'ací, que es quede com estava.

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies, senyor Ribó.

Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Such.

El senyor Such Botella:

Sí, senyor Ribó, vosté podrà entendre que nosaltres no podem compartir això, perquè des del primer moment defensàvem l'acotament al dret civil foral perquè enteníem que era el més encertat i, sobretot, el més clarificador. Vosté ha apostat per una altra cosa, molt bé. Jo l'única cosa que li he de dir és que estic satisfet que allò que el Grup Parlamentari Socialista anava dient tots els dies en els processos de la negociació finalment s'ha pogut plasmar.

I, efectivament, la disposició addicional primera diu això de la Constitució. També s'ha ampliat en eixa disposició del nostre Estatut a la Constitució en general. Es pot entendre com cadascú vulga. Jo ho puc entendre en el sentit ample, vosté ho podrà entendre en el sentit restrictiu. Però, nosaltres creem que les possibilitats estan obertes. I per a nosaltres l'acotament que s'ha produït a través de la modificació de les Corts Generals és correcta i, sobretot, perquè ens clarifica moltes coses que nosaltres no podíem estar sotmesos al que eren determinades vel·leïtats foralistas, foralistas, que sempre tenim ací a la nostra comunitat.

I li reitere. Intenten demostrar que a través de la disposició addicional primera els valencians i els drets històrics tenim dret al *cupo* i al concert. Intente-m'ho demostrar. Jo li he dit que ho he buscat a vore si vosté tenia raó, però no ho he trobat. Si vosté m'ho demostra li donaré la raó, senyor Ribó, però tampoc m'ho està demostrant, que a través d'eixa disposició addicional primera nosaltres teníem ací els furs que ens donava la possibilitat històrica de tindre el concert i el *cupo*. No ho he trobat i, per tant, no puc jo fer altre tipus d'elucubracions respecte a això.

Dir-li, per tant, que ens sentim satisfets amb les modificacions produïdes.

(Ocupa la presidència el president, senyor Julio de España Moya)

El senyor president:

Muchas gracias, senyor Such.

Procedemos a la votación de este grupo de enmiendas. Comienza la votación. Resultado de la votación: 6 votos a favor, 78 votos en contra y 1 abstención.

Procedemos a continuación a debatir el bloque cuarto de enmiendas, que son las enmiendas número 4, 5 y 6, que presenta el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana: Entesa. Tiene la palabra el señor Ribó para el turno a favor.

El senyor Ribó i Canut:

Gràcies.

L'article 13 es refereix als drets, concretament als drets socials dels valencians. Hi ha uns canvis que semblen una mera qüestió lingüística però per a nosaltres (*el senyor president colpeja amb la maceta*) són importants. L'article 13, primer, diu: «la Generalitat defensarà i promourà els drets socials dels valencians –deia– perquè representen». Ara es

queda en un condicional «que representen un àmbit inseparable del respecte dels valors i drets universals de les persones». I deia «i perquè constitueixen». Ara diu «que constitueixen –un altre condicional– un dels fonaments cívics del progrés econòmic, cultural i tecnològic de la Comunitat Valenciana».

Bo, jo crec que aquí darrere d'açò hi ha prou de filosofia política d'una cosa que aquest sector de la cambra ha defensat sempre, que és l'estat de benestar. Els drets universals de les persones, aquella gent que hem tingut plantejaments d'esquerres, pensem que estan basats necessàriament en elements dels drets socials. I per açò posarem el perquè com a causa, se'ns ha quedat en un condicional.

Miren vostés, ara diu: «defensarem els drets socials dels valencians que constitueixen un dels fonaments cívics del progrés econòmic, cultural i tecnològic». Este que és un condicional. I si algú que mana pensa que hi ha drets dels valencians que no ajuden al progrés econòmic? Per exemple, doncs que la gent tinga una assegurança d'atur potent. Hi ha gent que pensa que és millor que tinguen... que no hi haja treball, no hi haja una assegurança perquè la gent es motiva més. I el progrés econòmic, des d'un plantejament neoliberal, doncs funciona d'una altra forma, i hem de parlar d'aquestes coses.

El «perquè» era un element claríssim, el «que» és un element condicional. Per a nosaltres és greu. Sembla una qüestió semàntica només, però és una qüestió que amaga un plantejament, que per una banda era una defensa de tots aquells elements de l'estat de benestar. Els drets socials són clau en els drets universals, i s'ha quedat en un plantejament amb un toc neoliberal que fa una oloreta... doncs la veritat, la veritat.

La tercera esmena és la que planteja, en el punt quatre, parla dels drets socials dels ciutadans i dels grups i col·lectius. També ha hagut un canvi semàntic. Nosaltres el text que venia d'aquí, i jo vaig participar bastant directament en aquesta redacció, i està prou pensada, deia que s'integren, els col·lectius que s'integren. Pensàvem en col·lectius de persones d'altres cultures, d'altres races, d'altres colors, d'altres religions, d'altres llengües. No pensàvem en els col·lectius en què després s'integraran una vegada estiguen ací. (*El senyor president colpeja amb la maceta*) la diferència també és molt significativa. Un que, canviat per un en què, canvia totalment el significat.

Nosaltres seguim pensant que cal defensar els drets de les persones i els drets dels col·lectius, que pel motiu que siga estan venint a este país; els drets humans, evidentment, estem parlant d'açò. No només els drets dels col·lectius en què s'integren, perquè poden haver molts mitjans d'integració que suposen mecanismes de desintegració de les seues cultures, etcètera, etcètera.

Darrere de dos aspectes aparentment semàntics, hi ha una sèrie d'elements que a nosaltres ens semblen terriblement preocupants. I que una altra vegada diem que es quede com estava, perquè este text ha estat empitjorat clarament en el seu pas pel Congrés i el Senat.

Gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

Tiene la palabra para el turno en contra... Pues no habiendo turno en contra ni réplicas procedemos a la votación... (*Remors*) (*Pausa*) Comenzamos la votación. Comienza la votación. 6 votos a favor, 65 votos en contra y 1 abstención. Quedan rechazadas las enmiendas.

A continuación procedemos al debate de las enmiendas del siguiente bloque, números 7, 19 y 20, presentadas por el grupo de l'Entesa. Y tiene la palabra el señor Ribó para el turno a favor.

El senyor Ribó i Canut:

Nosaltres tenim la sensació que este estatut durarà uns quants anys. Sembla raonable que es faça bé. Aleshores, com deia la cançó de Joaquín Sabina, no? «que todas las noches sean noches de boda». Doncs jo diria una altra cosa, que tots els dies siguen 8 de març. Per un motiu, encara que sembla mentida este estatut té llenguatge sexista. A més, encara que sembla mentida, en este país a més de ciutadans hi ha ciutadanes, de veritat que n'hi ha. I no estan. Estan excloses aquí. N'hem ficat dos exemples però en podrien trobar més.

I miren vostés, quan es parla de sords, a nosaltres ens sembla que no és correcte. I en el text en castellà, sí que s'ha fet un esforç en el text en valencià, pensem que s'hauria de fer un esforç. No és correcte parlar de sords, ni de coixos, ni de calbs. Allò correcte, el que és correcte és parlar de persones sordes, persones amb qualsevol limitació. I pensem que aquest estatut nosaltres entenem que tenen molta pressa perquè s'aprove, però pensem que necessitaria una correcció en aquest sentit.

Gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

No habiendo turno en contra, pasamos a la votación. Comienza la votación. Resultado de la votación: 6 votos a favor, 71 votos en contra. Quedan rechazadas las enmiendas.

Pasamos al bloque seis, en su debate de las enmiendas números 8, 17, 21, 24, 26 y 27. Tiene la palabra para el turno a favor, el ilustrísimo señor *síndic* del Grupo Parlamentario Entesa, señor Joan Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

L'article 20.1, diu en el seu apartat primer: «es garanteix el dret dels valencians i valencianes –aquí sí que està ben expressat– a disposar de l'abastiment suficient d'aigua de qualitat. Igualment es reconeix el dret de redistribució dels sobrants d'aigües de conques excedentàries, atenent a criteris de sostenibilitat d'acord en la Constitució i la legislació vigent».

Nosaltres pensem que això s'ha de retirar des d'«igualment». Ens sembla perfecte que es garantisca el dret a disposar d'abastiment suficient d'aigua. Però pensem que no és un dret el dret a la redistribució de sobrants d'aigua de conques excedentàries. Açò és, en definitiva, un plantejament fet per a recolzar campanyes determinades que estem veient que ens diuen que és un desgavell que el riu Ebre tire aigua al mar. Jo l'he sentit este matí per una ràdio.

Doncs sí. Els rius, jo ho vull tornar a reiterar, diuen els llibres de text, des dels xiquets als majors, que tiren aigua al mar d'una forma natural. Perquè és un cicle biològic. La directiva europea de l'aigua parla d'açò com una qüestió normal, com una qüestió ecològica.

Miren vostés, als deltes, si no arriba aigua es deterioren de forma irreversible. Tant el de l'Ebre, com el delta del Nil, com qualsevol. Els pescadors valencians del Baix Maestrat necessiten que l'Ebre tire aigua al mar, perquè si no la seua pesca es deteriora de forma irreversible, com hi ha molts

estudis arreu del món que ho han demostrat.

Posar açò és un cant a la vella cultura de l'aigua, que nosaltres pensem que és preocupant que estiga en un estatut. És un dels indicadors de la seua vellesa. És una concessió, senyors del Partit Socialista, a una política que l'única cosa que fa és la política de confrontació. És permetre que hi hagen fundacions que es gasten milions d'euros de tots els ciutadans que vivim en este país, per fer uns plantejaments absolutament fora de qualsevol plantejament europeu, i de qualsevol consideració geogràfica, ecològica de qualsevol tipus. Açò és el que diu este text.

La segona part és el punt següent: «els ciutadans i ciutadanes valencians tenen dret a gaudir d'una quantitat d'aigua de qualitat suficient i segura per a atendre les seues necessitats de consum humà». Estupend, per aquí estupend. Crec que és una de les conclusions del foro que fa pocs dies ha tingut lloc a Mèxic, i em sembla correcte. Però a continuació ve la següent: «i per a poder desenvolupar les seues activitats econòmiques i socials d'acord en la llei».

Doncs mire vosté, l'aigua és un recurs limitat. Açò ho diu qualsevol persona que conega el món. No tenim este dret a poder desenvolupar qualsevol activitat econòmica. Al Sàhara no hi ha dret a tenir piscines...

El senyor president:

Señor Ribó...

El senyor Ribó i Canut:

...a tenir piscines, pel seu cost...

El senyor president:

Señor Ribó...

El senyor Ribó i Canut:

Sí...

El senyor president:

Por favor... *(Remors) (Pausa)*

El senyor Ribó i Canut:

Bo, comencem. Perdó, m'he confós de bloc i m'he passat a la pàgina següent. Anem a vore. *(Remors)* Acabe esta i ho fem al revés? És possible tècnicament? *(Remors)* Doncs acabe, mire, perquè ja, la mitat més o menys ho havia fet.

Deia, que hi ha una sèrie d'activitats que no es poden fer en qualsevol lloc. Jo crec que s'ha d'avaluar els costos. I per exemple deia que fer una piscina a Síria és un senyal, per posar un exemple, a Síria o a Jordània, és un senyal d'una opulència desorbitada. Hi ha determinats elements que no es poden plantejar d'una forma descontextualitzada respecte, concretament, respecte a la situació en què estem.

El segle XXI és el segle de la gestió de l'aigua. *(Remors)* No és el segle de demanar més oferta d'una forma continua, *(Remors)* per un motiu molt clar. L'oferta és limitada. Jo crec que és una qüestió clara i per desgràcia aquí es planteja d'una forma absolutament descontextualitzada. A nosaltres ens sembla que aquest article, que conté parts que ens semblen absolutament raonables, té unes altres parts que són absolutament incongruents amb els plantejaments actuals que s'està fent a nivell de l'ONU, que s'està fent a

nivell d'Europa, que s'està fent a nivell de tota la immensa majoria dels plantejaments científics, d'una nova cultura de l'aigua, d'una aposta per una gestió racional de l'aigua. Aquí, l'únic que s'aposta, en definitiva, és per una gestió de més oferta d'aigua, per una gestió insostenible de l'aigua.

Jo voldria recordar les paraules aparegudes fa pocs dies de tècniques de les universitats valencianes parlant que aquí el que cal en estos moments és parlar més de gestió i menys d'oferta, i crec que este estatut el que intenta precisament és consolidar una política que va morir en l'any 2004 i que no tornarà a néixer perquè hi ha una directiva de l'aigua que no ho permet i perquè hi ha un finançament que tampoc ho permet.

Res més i moltes gràcies.

(Ocupa la presidència la vicepresidenta primera, senyora Rosa María Barriera Mombriu)

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies, il·lustre diputat.

Té la paraula per a torn en contra en representació del Grup Parlamentari Popular l'il·lustre diputat senyor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Gràcies.

Senyor Ribó, li ho diguí en comissió i li ho torne a dir ara: clar com l'aigua el que vosté vol fer. Ja li ho diguí. D'una plomada eliminar els transvasaments, d'una plomada eliminar les alternatives úniques que n'hi han perquè esta comunitat tinga aigua, que és el compliment íntegre del Pla hidrològic nacional.

I ho dia perquè vosté almenys és sincer. I dia que mosatros, els valencians, dia que estàvem reclamant coses que no eren nostres, referint-se a l'aigua, ho dia en els mitjans de comunicació. Doncs, mire, jo crec que mosatros a soles estem reclamant el compliment de la Constitució i el compliment de la llei, que és la solidaritat entre tots els territoris i és la solidaritat entre totes les comunitats autònomes d'Espanya. Perquè vosté no me contestà en comissió i espere que ara me conteste, volguera que me diguera de quina manera mosatros estem lesionant els drets d'algú. Si la conca de l'Ebre està abocant l'equivalent a vint transvasaments, com estem mosatros lesionant els drets d'algú? Estem restringint els drets d'alguna comunitat autònoma, senyor Ribó? És que el dret d'abocar els sobrants al mar existix? Li pareix a vosté solidari que vagen vint transvasaments al mar i a soles un d'eixos vint que li faria falta a la Comunitat Valenciana no vinguera a la Comunitat Valenciana?

Mire, què és el que demanem en el nou article 17, que és una novetat d'este estatut? El que demanem és apostar per la solidaritat, és fer nostre un dels principis constitucionals més potents que n'hi ha que és la solidaritat interterritorial i reivindicuem el dret a la redistribució dels sobrants de conques excedentàries... si sobra, senyor Ribó! Si no sobra, no se pot transvasar aigua; però si sobra, com és el cas, sí que deu transvasar. I en eixe sentit, mosatros sí que no demanem que se lleve aigua a ningú... Mosatros no demanem, si ni mos s'ocorre als valencians de llevar aigua a ningú ni lesionar els drets de ningú, ni agarrar en exclusiva competències de l'estat i ficar-les dins del nostre estatut d'autonomia!, com han pretés altres comunitats autònomes. No, mosatros no estem demanant absolutament res d'això.

I, mire vosté, sap per què demanem solidaritat? Perquè mosatros estem fent els deures, estem fent els deures en allò

que és la reutilització i l'estalvi de l'aigua. Hem fet inversions espectaculars en el reg per goteig, hem fet inversions espectaculars en les depuradores d'aigües residuals, estem fent campanyes d'estalvi de l'aigua al llarg i ample de tota la Comunitat Valenciana, i necessitem eixa solidaritat que mosatros li diem.

Mire, jo, l'altre dia li dia en comissió que l'Ebre no és de ningú, és de tots. L'Ebre no és d'Aragó ni de Catalunya, és de tots. Igual que li dia que els impostos que paguem a la Comunitat Valenciana no són a soles dels valencians, són de tota Espanya! Mire vosté, és que els nostres impostos són de tota Espanya i l'Ebre no és d'Aragó i de Catalunya tampoc. I això és la solidaritat.

Mosatros respectem l'estat, mosatros respectem la resta de comunitats autònomes i l'única cosa que demanem, l'única cosa que exigim, és evident també, eixe respecte. I ho exigim en una cosa tan important com és una cosa que és vital per al nostre desenrotllament, per al nostre futur i per al nostre benestar social, i és tindre aigua, però aigua de qualitat per a tot, per a desenrotllar la nostra comunitat i per a desenrotllar el nostre futur.

Vosté també dia que, evidentment, quan d'una plomada s'acaben tots els transvasaments inclús fins als interns de les conques internes de les nostra comunitat! Jo crec que se tenen de replantejar, evidentment, eixe tipus de polítiques que no conduïxen a ningun lloc. I dia també que si cal fer algun transvasament, que a soles siga per a beure, per al consum humà: ja li diguí en comissió que a vosté li pareix bé el reconeixement del llaurador per a beure, però no el d'utilitzar l'aigua per a regar els seus camps, com és l'única cosa que passa en el Tajo-Segura d'este últim transvasament. És a dir, si vosté no li permet menjar al llaurador... Té de permetre-li beure, té de permetre-li menjar també i poder desenrotllar-se, evidentment, econòmicament.

Per tant, jo crec que quan parlem de l'aigua, parlem no a soles de l'ús del consum humà, parlem també dels usos agraris, dels usos industrials i de servicis, perquè això és el desenrotllament dins de la sostenibilitat mediambiental. I ací ningú fica mai en tela de juí ni el que tenen de ser els cabals ecològics del delta de l'Ebre o els cabals ecològics de qual-sevol altre tipus de rius.

Per tant, senyor Ribó, jo crec que en esta esmena sí que n'hi ha una cosa molt nova i beneficiosa per a valencians i valencianes, i és que se garantixca un dret a l'aigua com a principi constitucional. I, a més, mosatros, perquè ningú tinguera ningun tipus de dubte, ficarem dins de la Constitució i dins de la legislació bàsica de l'estat, perquè mosatros creguem en eixa solidaritat entre tots els territoris. Però, evidentment, voler-mos negar l'aigua és una cosa que jo crec que els ciutadans no comprenen, quan n'hi han solucions i quan eixes solucions les havia donat el Pla hidrològic nacional.

I mosatros estem tremendament satisfets que este article estiga en el nostre estatut, perquè les lleis se fan per als ciutadans, se fan per a les persones, les lleis se fan per a garantir el dret i per a garantir el futur, en este cas, dels valencians i de les valencianes, i era absolutament necessari i imprescindible que el dret a l'aigua i a l'aigua de qualitat i suficient per a la Comunitat Valenciana estiguera present i estiguera present d'una manera molt potent.

Per tant, reflexionen, senyor Ribó, i jo crec que de la mateixa manera que en tràmit de ponència vosté estava d'acord des del principi fins al final amb la redacció d'estos articles, una vegada més torne a eixe consens i retiren estes esmenes.

Gràcies. *(Aplaudiments)*

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies, il·lustre diputat.

Per a rèplica, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Ribó

El senyor Ribó i Canut:

Sí, jo, com els veig molt preocupats amb el tema de l'aigua, vaig a aprofitar el temps que tinc, senyor Castellano, per a explicar-li a on poden vostés trobar aigua.

Mire, amb dades, concretament, de la confederació: les xarxes d'aigua potable de la confederació han perdut 1.131 hectòmetres cúbics en fugues durant huit anys, l'equivalent a tres transvasaments de l'Ebre o a catorze del Xúquer-Vinalopó; dades de l'Entitat de Sanejament: la comunitat aboca al mar aigua depurada equivalent a dos transvasaments del Xúquer-Vinalopó.

Senyor Castellano, mire vosté, comença a planejar una denúncia contra la Comunitat Valenciana per incompliment de la directiva d'aigües residuals, concretament, per l'abocament dels emissaris submarins en el Baix Maestrat. Jo li recorde que aquí, al costat de València, on es fan tots estos campionats de vela, tenim una emissió d'aigües de la séquia de Vera sense depurar. Jo li demanaria que mirara vosté, concretament, els acords entre l'expresident Zaplana i la senyora Tocino, aleshores ministra de Medi Ambient, i revise el que ha fet el govern del PP en els últims anys, concretament.

Quins són els deures, per exemple, en el tema de modernització de regadius? Senyor Castellano, no estan fent els deures. El problema, en estos moments, és un problema de gestió, i vostés amaguen la seua pèssima gestió de l'aigua demanant aigua de fora. Facen els deures. Si feren els deures, els recursos d'aigua són molt més importants dels que tenim. El problema és que vostés els recursos que tenim d'aigua els estan abocant al mar, mal depurats, són incapaçs de depurar-los adequadament. Este és el problema, que no estan fent els deures de l'aigua i s'amaguen sota campanyes de transvasaments estantissos i que ja mai es podran fer.

Gràcies.

La senyora vicepresidenta primera:

Moltes gràcies, il·lustre diputat.

Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Gràcies, senyora presidenta.

Senyor Ribó, anem a les dades, perquè este tema m'agrada que ixca en el Ple. Mire vosté, no n'hi ha ningun poble menor de dos mil habitants en esta Comunitat Valenciana que no tinga una estació depuradora d'aigües residuals. S'han fet més de 450 estacions depuradores i estem complint quasi el 100% de reutilització d'aigua. Volguera que això els ho diguera als ciutadans i els ho recordara.

Un altre tema: tenim ja més de 175.000 hectàrees de reg per goteig i se va a acabar la legislatura amb quasi 230.000 hectàrea de reg per goteig en la Comunitat Valenciana. Però, mire, és que estem depurant ja més de cinc-cents hectòmetres cúbics a l'any ací, en la Comunitat Valenciana, i n'hi ha un compromís, que féu el president de la Generalitat, que quan s'acabara se depurarien tants hectòmetres com tindria d'aportar el transvasament de l'Ebre. Mire vosté si fem els deures, senyor Ribó, mire vosté si fem els deures. Pense vosté en positiu alguna vegada i en constructiu per a esta comunitat, que li ho agrairan tots, inclosos els seus votants.

No se pot fer política de terra cremada en tot, no se pot dir no a tot. És que vosté diu «no» a tot, diu «no» als transvasament, diu «no» a l'AVE, diu «no» a l'Estatut... És que diu «no»! S'està convertint en el senyor del negativisme.

Mire vosté, no! Reconega el que té de reconèixer, i precisament en esta gestió s'ha fet una excel·lent inversió i una excel·lent gestió com s'està fent.

I, mire vosté, jo crec que en l'article 17 i 18 d'esta reforma, que vosté aportà paràgrafs que s'han mantingut en el text que hui estem votant, vosté estava inicialment totalment d'acord amb l'article 17 i amb l'article 18: per exigències del guió vosté hui no hi està d'acord. No ha explicat el perquè. A mi m'agradaria que almenys en estos temes, li ho he dit adés en el dret foral i li ho dic ara en el tema de l'aigua, li ho dic en el tema del títol segon, dels drets socials dels valencians, per favor, altura de mires, serietat, responsabilitat i pense en constructiu i en positiu, perquè esta és la comunitat i la seua gent s'ho mereix.

Gràcies. (*Aplaudiments*)

La senyora vicepresidenta primera:

Moltíssimes gràcies, il·lustre diputat.

En representació del Grup Parlamentari Socialista i per a torn en contra, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Such.

El senyor Such Botella:

Molt ràpidament, senyora presidenta.

Senyor Ribó, precisament jo crec que podríem estar orgullosos de l'article este que fórem capaços de redactar conjuntament tots i que tot el món, tant vosté com nosaltres, li havíem donat el vistiplau, i sobretot perquè aconseguíem millorar-lo. Aconseguíem millorar-lo en la ponència i realment em sent molt satisfet que les Corts Generals l'hagen millorat encara.

Perquè és cert que els drets no són dels territoris, sinó els drets són dels ciutadans, són dels valencians i les valencianes i, en eixe sentit, s'ha millorat el text, i així mateix s'ha millorat també incorporant els criteris de sostenibilitat, que va ser una aportació seua al mateix text, i estar d'acord amb la Constitució i la legislació estatal. Jo crec que això és un bon marc de confiança, de respecte i de solidaritat, que les coses van a fer-se bé.

Jo compartixc amb vosté la seua preocupació per com s'estan desenvolupant o com estan aplicant les distintes polítiques de l'aigua del govern del Partit Popular, compartixc amb vosté els criteris de sostenibilitat i, sobretot, l'aplicació de la directiva comunitària de l'aigua i, en este sentit, també sentim que cal treballar d'una determinada forma. Jo crec que compartim més coses en este cas que dissentim.

Però jo crec que el text ha quedat prou bé, és a dir, ha quedat d'una forma correcta: garantim el que són les necessitats de determinats transvasaments en funció d'uns criteris determinats. En este cas nosaltres defensem, i jo espere que vosté també, el que és el transvasament Tajo-Segura, perquè entenem que és important per a la nostra gent a les comarques del sud del nostre país, i en este sentit també entenem que cal respectar els drets adquirits, els drets històrics dels nostres llauradors o dels nostres industrials, que utilitzen aigua, com no pot ser d'altra forma, per a produir, per a donar ocupació i per a generar riquesa. Tot això està incorporat en el text. I la veritat és que és un poc sorprenent que es vullga llevar del mateix estatut, perquè això ens dóna una certa garantia.

No ens dóna garantia, efectivament, que el Govern de la

Generalitat o el Partit Popular vullga aplicar una determinada política, però en això estarem –jo crec– colze a colze combatent coses com la que hem vist hui en les emissores de ràdio, d'este tipus de campanyes de la frustració en matèria de l'aigua, doncs, les puguen portar endavant. La campanya de hui és la campanya de la frustració, perquè moltes vegades se'ls ompli la boca diguent que cal aplicar la llei, cal respectar la llei, cal respectar la Constitució i, efectivament, quan n'hi ha una llei que diu que no hi ha transvasament de l'Ebre, doncs, hi ha un determinat grup parlamentari que s'entossudix en insistir en la frustració atacant la llei.

Jo crec que cal respectar el que diu l'Estatut, la llei, la Constitució, el nostre marc estatutari i, en eixe sentit, anirem tots millor.

Jo crec que, i a més ja ho discutirem l'altre dia, que no s'han d'incorporar elements, o almenys no s'ha de debatre sobre coses distintes; estem debatent sobre l'Estatut, un altre dia podem debatre sobre la política de l'aigua del govern del Partit Popular, i jo estic convençut que amb això ens trobarem colze a colze.

(*Ocupa la presidència el president, senyor Julio de España Moya*)

El senyor president:

Muchas gracias, señor Such.

Tiene la palabra, señor Ribó, para turno de réplica.

El senyor Ribó i Canut:

Gràcies, senyor president.

Bé, vaja una cosa clara, eh! Sens dubte nosaltres compartim que es mantinga el transvasament Tajo-Segura en les condicions en què està, perquè respectem els drets consolidats i perquè sabem el que suposaria que el Tajo-Segura no funcionara.

I a la vegada que ho compartim, nosaltres treballem amb els nostres companys d'Izquierda Unida de Castilla-La Mancha perquè també ho compartisquen. I els invitem a vostés perquè treballen amb els seus companys del Partit Socialista de Castilla-La Manxa perquè també ho compartisquen, perquè sembla que no ho compartixen massa. I els invitem a vostés perquè també parlen amb el Partit Popular de Castilla-La Manxa perquè compartisquen també el transvasament del Tajo-Segura perquè tampoc el compartixen, parlen que desaparega. I hi ha declaracions, per exemple, del Partit Popular de Castilla-La Manxa directament en el sentit que desaparega. Els invitem a fer un poquet el que nosaltres fem també, que tots els grups polítics treballem en esta direcció, el que seria de la màxima gravetat.

Però, mire vosté, hi ha un aspecte aquí que jo crec que s'assembla al tema del idioma valencià. L'idioma valencià no suposa res, però un alt directiu del Partit Popular ja eixia dient-li a l'Acadèmia, a l'Institut Interuniversitari, que havia de canviar de nom com a conseqüència de l'idioma valencià. I va aparèixer en els mitjans abans de ser aprovat l'Estatut definitivament.

Este text no vol dir res. Però, xe! quina casualitat que tots els valencians ens estem desdejunant en escoltar la ràdio o al llegir la premsa en una campanya d'una fundació a la qual se li ha donat uns recursos, i tothom sap d'on ve, on va i a què es dirigeix, quina casualitat!

Jo crec que nosaltres també tenim l'obligació, quan pensem en un estatut, que determinats aspectes de l'estatut poden ser utilitzats d'una forma no massa lleial. Tenim l'obligació de pensar estes coses perquè els estatuts donen per

a moltes coses per a molts anys. I estes parts tots sabem i sabíem per què es ficaven...

El senyor president:

Senyor Ribó...

El senyor Ribó i Canut:

I el tema de l'idioma valencià, per desgràcia, li passa el mateix que açò. Tots sabem per què es fica i quin és el seu contingut.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

Tiene la palabra, para el turno de contraréplica, el señor Such.

El senyor Such Botella:

Sí, gràcies, senyor president.

Senyor Ribó, jo crec que tots els articles d'este estatut es poden utilitzar d'una forma o altra, o almenys interpretar-la. Jo crec que ahí està també la democràcia, les distintes visions de cadascú. I el que hem de procurar almenys és que les visions més factibles, les més possibles siguen unes visions progressistes, avançades, modernes, que donen serveis a la gent, i sobretot que la gent pugua sentir el text com a d'ell. I, per desgràcia, ningú pot evitar que qualsevol pugua dir el que considere. El que s'ha de fer és l'esforç perquè les coses vagen raonablement bé i tenint en compte que es poden compartir els principis tant ideològics com polítics de com s'ha de treballar les coses i, sobretot, com s'ha de treballar l'estatut. En eixe sentit, nosaltres ho hem fet. I jo crec que vosté també quan va acceptar el propi article i no veia eixos perills que ara pareix ser que veu.

Nosaltres compartim l'article. Podem vore perills en l'aplicació o en certa demagogia que es pot fer al voltant, però ja li garantisc que el meu grup parlamentari combatrà eixe tipus d'actuacions, i espere que vosté també ho faça.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Such.

Procedemos a votación. Comienza la votación. Estamos votando, lógicamente, las enmiendas 9 y 10. Votos a favor, 6; votos en contra, 81, y ninguna abstención. Quedan rechazadas las enmiendas 9 y 10.

Y ahora vamos a entrar en el debate de las enmiendas que he pronunciado al principio, que desde luego, por la confusión que ha habido, se han quedado desplazadas a continuación, que son la 8, la 17, la 21, la 24, la 26 y la 27.

Tiene la palabra el señor Ribó, para el turno a favor.

El senyor Ribó i Canut:

En primer lloc els demane excuses per l'embolic de blocs, però m'he confós en la numeració.

Bé, la primera esmena és a l'article 18. L'article 18 és un article molt estimat per la gent que estem a este costat de la Cambra...

El senyor president:

Señores diputados...

El senyor Ribó i Canut:

... diu taxativament...

El senyor president:

Señores diputados...

El senyor Ribó i Canut:

... «con el fin de combatir la pobreza y facilitar...». Perdó.

El senyor president:

Perdón, señor Ribó, detenemos el tiempo y continuamos.

Señores diputados, les recuerdo que este punto va a ser breve, por lo que no les recomiendo que salgan, y hagan ustedes el favor de mantener un relativo silencio.

Puede comenzar, señor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Gràcies.

Deia, «con el fin de combatir la pobreza y facilitar la inserción social, la Generalitat reconoce el derecho de todo ciudadano valenciano en estado de necesidad a la solidaridad y a una renta garantizada de ciudadanía». És important açò, eh! És un element que jo crec que té un significat.

Però ara voldria que vérem com se'n va eixir d'aquí i com torna. O siga, d'aquí eixia: «mediante una ley de las Cortes se determinarán sus modalidades y prestaciones». I torna: «en los términos previstos en la ley».

Aleshores, jo vull ressaltar, jo vull ressaltar que la difereència és molt significativa. El text, quan eixia d'ací, obligava al govern a fer una llei, que es presentara una proposta de llei. Com es torna és en els termes previstos en la llei, no obliga a fer cap llei de renda de ciutadania. No obliga a fer cap llei de renda de ciutadania. És claríssim el canvi! I a més jo voldria que quedara clar que és claríssim el canvi a pitjor. Qui no vullga fer una llei de renda de ciutadania, segons l'Estatut que estem debatent avui, no té cap obligació de fer-ho. Eh! Els termes previstos en la legislació estan clars. Per tant, jo voldria que quedara clar que açò empitjora d'una forma clara.

Hi ha una altra sèrie d'esmenes, miren vostés, una consideració general. Quan ens posàrem la ponència a parlar de la reforma de l'Estatut sí que vàrem arribar a un acord, i és que no tocàrem la Constitució. Alguns, no perquè no penssem que siga intocable, sinó perquè pensàvem que no tenia cap sentit plantejar-s'ho en les condicions en què estàvem. Però el que semblava clar és que això va ser un acord tàcit.

Hi ha una sèrie d'esmenes que jo que sí que voldria que reflexionaren, eh! No és el mateix acceptar la Constitució que acceptar la legislació que desenvolupa la Constitució. La legislació que desenvolupa la Constitució es fa mitjançant lleis orgàniques que tots sabem necessiten majoria absoluta a les Corts. I un estatut és una cosa molt més complicada que una llei orgànica. El que passa és que tenim aquí dos exemples claríssims, en l'article 55 i en l'article 61, en els quals tenia l'estatut aquí respectant una part de la Constitució específica, i ara torna respectant la Constitució i la legislació que el desenvolupa, com si aquesta legislació fóra una legislació intocable.

Doncs, mire vosté, nosaltres no estem d'acord. Ens sem-

bla bé que respectem la Constitució, però pensem que és perfectament possible. I passa, i amb una relativa freqüència, que determinats aspectes del desenvolupament de la Constitució es puguen canviar. I pensem que este Estatut no ha de ser tant submís al que es mana a Madrid perquè haja de mantenir exactament el que diu la llei orgànica, que pot ser canviada senzillament per majoria absoluta de les Corts. No em sembla bé. No em sembla necessari. Em sembla una submissió innecessària. No és una qüestió de respectar la Constitució, que això no ho qüestiona ningú, estava escrit ja. És una qüestió de respectar, a més de la Constitució, tot el paquet que ve darrere, perquè no es pot canviar determinats aspectes. Em sembla greu, em sembla negatiu.

Hi ha una altra esmena, també de tipus més legal, on una altra llei se dóna dret de veto al Partit Popular, en el tema de les mancomunitats i en les agrupacions comarcals, que no es tenia aquí. A nosaltres ja ens semblava negatiu abans el pujar als dos terços; ens continua semblant negatiu i, per tant, també demanem que es quede com estava, que no tenia este aspecte la necessària majoria de dos terços.

I, per últim, un aspecte en la derogatòria. Miren vostés, aquí el que fa, el que farà esta reforma de l'Estatut és derogar l'anterior. No va eixir aixina d'ací. I a nosaltres açò ens sembla perillós jurídicament, entre altres coses perquè pot haver recursos d'inconstitucionalitat. No és bo que quede derogat l'Estatut anterior, sinó que només en aquelles coses que supose una derogació. Em sembla que és un element que venia molt millor també en el text tal com estava i que em sembla negatiu que es canvie.

Gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

Procedemos a la votación. Comienza la votación. Resultado de la votación: 6 votos a favor, 80 votos en contra y 1 abstención.

Pasamos al debate del bloque octavo de enmiendas, que corresponden a las números 11, 18 y 23, que presenta el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana: Entesa.

Té la paraula el senyor Ribó per a torn a favor.

El senyor Ribó i Canut:

Bé, jo tinc la sospita que este també serà un bloc d'esmenes d'estos de *se'ns passarà l'arròs* per aprovar ràpidament l'Estatut. Però sí que voldria la seua atenció, perquè crec que açò són una sèrie de restriccions importants i de retalls de competències.

El primer d'ells és que el diu l'article 25.1 quan parla d'aquestes Corts. Doncs miren vostés, aquestes Corts, quan va eixir el text cap a Madrid, tenien personalitat jurídica pròpia; quan torna de Madrid, aquesta personalitat jurídica pròpia ha quedat retallada a «gaudirán d'autonomia». Pensen i comparen. Jo crec que qualsevol altre element és molt clar. Sembla que hi ha algun problema entre els redactors en el Congrés i el Senat, en la Ponència del Congrés, respecte que tinguem personalitat jurídica pròpia. El Congrés és comporta com una personalitat jurídica que ningú no li qüestiona, però aquí és important tenir personalitat jurídica pròpia.

Un altre aspecte que jo crec que és important és un altre retall. Hem parlat ja de finançament, i nosaltres pensem que en finançament s'avança molt poc. Hi havia un element que era curiós, que jo crec que podia ajudar a una responsabili-

tat fiscal, i és el tema del cadastre. En l'article 57.3 deia «la Generalitat..., concretament, correspon a la Generalitat la gestió del cadastre respecte els pertinents convenis de col·laboració». Per tant, la gestió era seua. Com s'ha quedat? «La Generalitat podrà col·laborar amb l'administració general de l'Estat en la gestió del cadastre, a través dels pertinents convenis». Jo crec que està clar, eh? Eixiren d'aquí amb una competència de gestió del cadastre, que és un tema de fiscalitat important, i tornem aquí amb un condicional, amb què el cadastre igual podrem col·laborar. Però damunt condicional. El retall és es-can-da-lós en un tema que ja pràcticament no teníem res. (*El senyor president colpeja amb la maceta*) Per no tenir, no teníem ni el nom d'Agència Tributària. Ni el nom, ni el nom! Jo crec que és seriós el tema, eh?

Un altre aspecte del qual havíem parlat prou, el tercer, que suposa un retall de competències...

El senyor president:

Señores diputados, por favor, si tienen que comentar algo, salgan al pasillo, pero sepan que se va a votar en dos minutos.

El senyor Ribó i Canut:

L'article 67.4 deia, quan va eixir d'ací de València, en parlar de la possibilitat que la nostra comunitat poguera formar part d'entitats regionals europees, deia taxativament: «Té dret a formar part o a participar en...» Ens torna l'Estatut, eixe que no s'ha canviat a Madrid, i diu concretament: «Podrà formar part i participar...» Passem de tenir «dret a» «a poder», en condicional. És un retall claríssim de la nostra capacitat de formar part de les institucions europees de caràcter regional. I es diga com es diga, és una qüestió claríssima.

Bé. Nosaltres pensem que –una cosa que hem fet una afirmació al començament– este Estatut és pitjor que el que va eixir d'aquí. És cert que hi ha alguna cosa que canvia, que es pot interpretar en positiu, però hem volgut donar una sèrie d'elements per a dir que és prou pitjor que el que va eixir d'aquí. I potser estes coses no havien estat molt discutides en este Ple. Este Estatut a Madrid no s'han fet correccions tècniques, s'han corregit, s'han retallat determinades competències, s'han introduït determinats elements que restringeixen una part important dels elements que pogueren ser positius el 15 de juny.

Gràcies.

El senyor president:

Bien. Procedemos a la votación. Comienza la votación. Resultado de la votación: 5 votos a favor, 80 votos en contra.

A continuación, debatimos el bloque noveno, que corresponde a la enmienda número 12, que presenta el Grupo Mixto.

Tiene la palabra el señor don Francisco Tomás Puchol.

El senyor Tomás Puchol:

Bon dia, senyor president.

Senyories.

La enmienda presentada por el Grupo Mixto, y que pretende la retirada de la barrera del 5%, está encaminada a que ese secesionismo lingüístico, que el señor Such me acusa y que con orgullo represento en esta cámara, tenga voz propia

a partir del 2007 y pueda contribuir a corregir algunos entuertos.

Los que defendemos la personalidad idiomática de la lengua valenciana y nuestras señas de identidad no nos avergonzamos de los calificativos despectivos de secesionistas, porque nos sentimos apoyados por la inmensa mayoría del pueblo valenciano, que siempre y de manera abrumadora ha salido a la calle a defender su identidad.

Les asseveracions del senyor Such i el silenci del Partit Popular ens confirma la necessitat de l'esmena presentada pel Grup Mixt. Una de les clàusules Camps deixarà sense representació parlamentària a més de 200.000 valencians, una clàusula que manté una barrera electoral absurda, una clàusula Camps que incorpora al nou Estatut l'Acadèmia Valenciana de la Llengua amb rang d'entitat estatutària i normativa.

Ha de quedar clar el que suposa per als ciutadans de la Comunitat Valenciana no a soles la incorporació a l'Estatut de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, sinó la mateixa existència de l'Acadèmia creada pel Partit Popular des de la seua majoria absoluta: l'aniquilació de la llengua valenciana i la seua progressiva suplantació pel català en col·legis, instituts, universitats, mitjans de comunicació i administracions valencians.

Seguint amb clàusules Camps, direm que les clàusules Camps del dictamen de 9 de febrer de 2005, de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, del PP, del Psoe i del senyor Carod Rovira, dien que el valencià i el català són la mateixa llengua. I esta Acadèmia que diu i proclama estes barbaritats va ser pactada pel senyor González Pons, que diu que la llengua valenciana..., amb Esquerra Republicana, en l'encontre que va tindre lloc el 8 de gener de 2005 a Barcelona, en casa de l'expresident del parlament català, el senyor Rigol, després de reunir-se amb Ernest Maragall i el número dos d'Esquerra Republicana de Catalunya, el senyor Bargalló.

Ara, la pactada Acadèmia Valenciana de la Llengua la incorporen el PP i el Psoe a l'Estatut amb rang estatutari i blindada per majoria de tres cinques part, i de nou funcionarà la clàusula Camps del duopoli PP-Psoe, com la del 5%, perquè esta comunitat siga nugada en benefici dels interessos del partits hegemònics de la nostra comunitat i de la comunitat catalana.

Però a pesar de les barreres, murs i muralles, crec que a partir del 2007 les coses poden...

El senyor president:

Vaya terminando, por favor, señor Puchol.

El senyor Tomás Puchol:

...acabar per canviar. Aixina, i amb eixa confiança, creem fermament en la retirada... que es recolze este 3%.

No res més i moltes gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Tomás Puchol.
Señor Such.

El senyor Such Botella:

Gràcies, senyor president.

Senyor Tomás, dir-li que en este Estatut no existix cap barrera electoral. I, per tant, en estos moments jo crec que...

emplaçar-lo a vosté, si vol col·laborar, que en el moment que es pugua discutir ací a la cambra la Llei electoral valenciana, que participe activament. I estic convençut que entre tots ho podríem traure endavant.

El senyor president :

Muchas gracias, señor Such.
Tiene el turno de réplica el señor Tomás.

El senyor Tomás Puchol:

Sí, dir que... (*S'interromp el so*)

El senyor president:

No toque, por favor, usted el micrófono.

El senyor Tomás Puchol:

Sí. Dir que en efecte, senyor Such, en això té vosté tota la raó. En eixe aspecte, en el que és de Madrid, el text ha vingut millorat. Això ho reconeixem. Però jo crec que hauríem pogut donar un pas endavant i este 3% concretament incorporar-lo en el text estatutari, de la mateixa manera que s'han incorporat altres coses, altres clàusules o altres normes. Esta jo crec que té la suficient importància com a perquè es vera reflectida en el que és el nostre Estatut.

Hem de tindre en compte que ací se suposa que tots hem de tindre la nostra veu, és la cambra en la qual tenen veu tots els valencians. I sí, efectivament, jo li arreplegue el testimoni, i en la Llei electoral tindrà tota la nostra col·laboració. Evidentment, si açò continua aixina, ací on hem de tindre tots veu, hi haurà 200.000 persones que estaran mudes. Jo crec que això entre tots, com a mínim, hauríem de corregir-lo.

No res més i moltes gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Puchol.
Procedemos a la votación. Comienza la votación. Resultado de la votación: votos a favor, 1; votos en contra, 81; 6 abstenciones. Queda rechazada la enmienda número 12.

A continuación, pasamos a la última enmienda, que es la enmienda número 13, que es el bloque número 10, y que presenta el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Els Verds-Esquerra Valenciana: Entesa.

Tiene la palabra el señor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Anem a parlar de l'esmena, que és concretament la barrera per a accedir com a diputat o diputada a aquestes Corts Valencianes.

Com vostés saben, tradicionalment aquest Estatut ha tingut una barrera, el mínim del 5% dels vots vàlids. I en el text que va eixir el 15 de juliol d'ací concretament, deia taxativament «que obtinguen, per a poder accedir a diputat o diputada, un nombre de vots superior al 5% dels emesos en la Comunitat Valenciana». Efectivament, aquí hi ha hagut un canvi significatiu, segons veurem, respecte al text que eixit d'aquí. El text que ve de Madrid diu «que obtengan el número de votos exigido por la Ley electoral valenciana». Per tant, no es fica barrera en l'Estatut, es retarda, però no és cert que no es fica barrera, eh? Jo he sentit ja alguns

debats respecte a açò. Es fica la barrera que es ficarà en la Llei electoral. Exactament diu açò: la barrera serà la que es fique en la Llei electoral.

Nosaltres proposem el que havíem proposat –i és un dels temes que en el seu moment, com he dit abans, nosaltres plantejarem com a un dels dos condicionats per a canviar el nostre vot del no a l'abstenció–, que on diu «el número de votos exigido por la Ley electoral valenciana», diga que «obtingan un número de votos superior al 3% de los emitidos en la Comunidad Valenciana». Que quede clar, per tant, el 3%, que la barrera es rebaixe.

I per què ho fem? Perquè jo crec que tenim l'obligació de saber com s'ha de fer, com es farà aquesta Llei electoral. Tots sabem que aquesta Llei electoral ha estat blindada als dos terços. Tots sabem que en esta Llei electoral hi ha dret de vet per part d'un grup, el Partit Popular, que reiteradament ha dit que açò no ho pensa tocar. L'únic canvi és dir: en lloc d'estar en l'Estatut, ho mantindrem en la Llei electoral. I a nosaltres açò ens sembla que és terriblement negatiu. És deixar una cosa exactament igual, però canviant-la de l'Estatut a la Llei electoral. Vull reiterar que tant Estatut com Llei electoral estan en la mateixa barrera, en el mateix vet dels dos terços.

Què hem de dir d'açò? Doncs jo crec que sí que hem de dir moltes coses. La primera que s'ha de dir és que quan varen comparèixer persones a la ponència –catedràtics, associacions, etcètera–, d'una forma molt majoritària a aquesta pregunta –que, per cert, la proposarem nosaltres– responien que s'havia de rebaixar al 3%, amb poquíssimes excepcions. I ho feien per un motiu molt clar: és més democràtic, és més representatiu que aquí es puga accedir amb un 3% només que amb un 5.

Per quin motiu? Doncs és molt clar. Mirem les eleccions de 2003 i veurem que dos partits que superaren el 3%, em referisc al Bloc i a Unió Valenciana, sumen prop de 200.000 vots, i no tenen representació avui ací. Prop d'una de cada deu persones que votaren, avui ací no estan representades. I ho dic des de la convicció –perquè sabem fer números– que si haguera estat el 3% aquesta formació política no haguera tingut tants diputats com té, perquè li haguera afectat negativament –sabem fer els números–. Però és una qüestió de democràcia, és una qüestió de millorar la democràcia que nosaltres no podem entendre com ni açò s'ha pogut arreglar en este estatut. L'única cosa que s'ha pogut fer és canviar-ho de lloc.

A nosaltres ens sembla terriblement negatiu, ens sembla que llasta la representativitat de la societat valenciana en aquestes Corts i, per tant, en definitiva, el que fa és generar problemes fora d'aquestes Corts perquè la representació que aquests grups podrien donar a aquestes Corts al no poder-les mantenir aquí, ho han de fer en altres llocs. És el millor camí perquè la democràcia perda representativitat. No ens sembla correcte. I ho volem dir amb moltíssima claredat i ho volem defensar amb moltíssima claredat i des de la seguretat de ser un grup que mai ha tingut problemes amb esta barrera. Però és més democràtic baixar la barrera, és menys democràtic mantenir eixa barrera del 5%. I açò és una qüestió inqüestionable des de qualsevol punt de vista ètic de democràcia política.

Avui, en este estatut, efectivament, no tenim una barrera explícita. No fica un número, però tots sabem que té una barrera implícita, la mateixa que tenia, perquè sabem que els camins per a aconseguir una llei electoral en què es baixe, estan barrats absolutament perquè hi ha, senzillament, el dret de veto.

Pensem que, en definitiva, un dels aspectes que s'havia

d'haver canviat en este estatut, que més s'ha reiterat per part de la societat valenciana que es canviara, no se li ha donat compliment pels interessos d'un partit, per la feblesa d'un altre però, en definitiva, no se'ls ha donat compliment. Avui pensem que no és un bon dia per a totes estes persones que lliurement varen votar aquestes opcions i que veuen que són sistemàticament xafades per uns plantejaments que, per descomptat, es podrien haver millorat i no s'ha volgut.

Gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

Tiene la palabra, para el turno en contra, el ilustrísimo señor *síndic* del Grupo Popular, señor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Gràcies, senyor president.

Senyor Ribó, l'única cosa inqüestionable és que tan democràtic és el 5, com el 3, com el 4, com el 6%. I mire vosté, senyor Ribó, sap la sort que tenim tots els demòcrates? És que decidixen lliurement els ciutadans i les ciutadanes. Mosatros volem confiança i credibilitat. Vostés volen barreres. Allà vostés amb les seues barreres.

Mire mire, li vaig a donar arguments del perquè, del perquè el 5% representa parlamentàriament i garantix suficientment la pluralitat. En primer lloc, perquè en estes Corts hi han hagut amb el 5% fins a sis grups parlamentaris amb 89 diputats, fins a sis grups parlamentaris amb 89 diputats. Jo crec que no hi ha hagut mai tanta pluralitat en altres parlaments autonòmics.

En segon lloc, perquè ací ha governat el Partit Popular i el Partit Socialista, amb majoria absoluta, amb majoria simple, amb coalició, sense coalició, etcètera.

En tercer lloc, perquè ací hi han hagut partits que tingueren representació parlamentària, no en una sinó en diverses legislatures, amb el 5%, i ara no la tenen. Però mire vosté, que no busquen excuses en altres coses. Les excuses, en democràcia, com dia, les decidixen els ciutadans. Ara no han tingut prou suport suficient per a poder estar.

En quart lloc, mire –li ho diguí en comissió–, és que és un plantejament ridícul, plantejar que és per una qüestió de salut democràtica una barrera de llistó electoral. Ridícul. I li ho diguí. És que en Alemanya, en Alemanya, que té un 5%, algú es planteja que no siga democràtic? És que en Escòcia, que té un 6% se planteja algú que no siga democràtic? Sigam seriosos, no vulgam enganyar l'opinió pública, que ací, amb uns poquets vots i amb un índex de participació com en les eleccions europees, amb molts poquets vots se té representació parlamentària, senyor Ribó, que és sobre els vots emesos des del dia de la votació. Sigam seriosos.

Però mire vosté, en quin lloc també en tot el debat este han dit que és que la Comunitat Valenciana era la que tenia el llistó més alt, bé en estatut o en llei electoral o on fóra. No, doncs no és deveres, no enganyen la gent! De 17 comunitats autònomes n'hi han 9 comunitats autònomes que tenen la barrera del 5%: Galícia, Cantàbria, Rioja, Múrcia, Comunitat Valenciana, Canàries, Extremadura, Balears i Madrid. Nou comunitats autònomes! No diguen i no enganyen la gent dient que és que el 5% és a soles el llistó electoral de les comunitats autònomes uniprovincials. No és deveres. És que Canàries és uniprovincial? És que Extremadura és uniprovincial? És que Galícia és uniprovincial? És que la Comunitat Valenciana és uniprovincial?

Però li vaig a donar encara un altre argument, un sèptim

argument perquè vosté se l'apunte i el tinga clar. Mire vosté, diu que el 3% és per a evitar el bipartidisme. Ací hem tingut el 5% i en la vida, des de l'any 1983, ha existit bipartidisme. I, tanmateix, li vaig a ficar jo un altre exemple: Castella-La Manxa –per no ficar-li algunes altres–, 3% de llistó electoral, bipartidisme en dos legislatures seguides, en la quinta i en la sexta legislatura. A què juguem, senyor Ribó? A què juguem? No enganyem la gent.

No és una qüestió de salut democràtica, perquè Alemanya, Escòcia, nou comunitats autònomes, què vol dir vosté, que no són democràtiques? Que no tenen qualitat democràtica? Per favor, per favor, un poquet de serietat! Estem aprovant la reforma de l'Estatut d'autonomia. Un poquet de serietat!

I després, mire, senyor Ribó, n'hi ha un altre tema que sí que me dol molt, molt en l'ànima. I li ho diguí en comissió i li ho torne a dir ara en el ple. I plantejaments que estic sentint en estes últimes setmanes i en estos últims mesos diuen: «És que ara la llei electoral, com no n'hi ha barrera de llistó electoral en l'Estatut, la llei electoral que siga supletòriament la Loreg». No, mire vosté, la Llei electoral valenciana, que té estipulat en el seu artículat el 5%, perquè és que, clar, aquells que es diuen, entre cometes, o de boqueta, autonomistes, resulta que volen aplicar una llei estatal quan nosaltres tenim competències exclusives per a poder elaborar el funcionament i el sistema electoral valencià! Si és que, amb tots els respectes, i en *román paladino*, és que és molt fort, senyor Ribó! És molt fort que els autonomistes, alguns que es diuen nacionalistes, diguen: «No, en detriment i passant-se la Llei electoral valenciana, anem a agarrar la llei electoral general». És que, deveres, és per a oir-ho i no creure-ho, per a oir-ho i no creure-ho!

Per tant, senyor Ribó, jo crec que s'han de dir les coses com són. En democràcia, els ciutadans decidixen, i l'important en un sistema democràtic és que totes les formacions polítiques, tots els partits polítics tinguen la mateixa igualtat a l'hora de comparéixer davant de les urnes, tinguen les mateixes oportunitats legals i polítiques a l'hora de comparéixer en les urnes. I no mesurem, no mesurem la democràcia per barreres i per llistons electorals, perquè tot el que són barreres, tot el que són exclusions, tot el que són limitacions, jo crec que s'ha de... S'ha de confiar sempre amb els ciutadans en democràcia i no tindre-li mai por al que les institucions democràtiques fan. Li ho diguí en comissió i li ho torne a repetir en ple.

Per tant, senyors, tant democràtic és el 5, com el 3, com el 4 o com el 6%. Ningú, ningú qüestiona la democràcia d'Alemanya, ningú qüestiona la democràcia d'Escòcia i ningú –jo crec que només vostés– qüestiona la democràcia de nou comunitats autònomes que en estos moments tenen el 5%, igual que en la Comunitat Valenciana.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Muchas gracias, señor Castellano.

Para el turno de réplica, tiene la palabra el señor Ribó.

Dos minutos, señor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Gràcies.

No, només li volia afirmar una cosa molt senzilla. No és igual de democràtic el 5 que el 3. És més democràtic, és més qualitat democràtica tenir el 3% que el 5%.

I mire vosté, mire vosté, jo crec que li hauria de pregun-

tar a eixes prop de 200.000 persones que votaren a dos partits que es quedaren entre el 5 i el 3%, si és igual de democràtic una cosa que l'altra. No és cert. Estes persones s'han quedat sense representació parlamentària degut a aquest tema.

I mire vosté, no és cert, no és cert, jo no he dit mai que aquestes comunitats no tinguen barrera. Fins ara hem estat parlant d'una cosa molt clara, i era que esta comunitat era l'única comunitat pluriprovincial que tenia una barrera del 5% en el seu estatut. I ho reitere. A partir que s'aprove, ja no serà aixina, és cert, és cert. Jo sé molt bé que en les lleis electorals hi han altres elements, a vegades més perversos que este del 5% com, per exemple, fraccionar una província en diferents circumscripcions electorals, per exemple. I açò passa en algunes comunitats, com és Múrcia o Astúries. Hi han moltes altres coses per fomentar el bipartidisme que és, en definitiva, l'objectiu final.

Mire vosté, no és igual de democràtic. Pregunte-ho a tots els votants que en el 2003 votaren Unió Valenciana o votaren el Bloc Nacionalista. No és igual de democràtic. Totes estes prop de 200.000 persones es quedaren sense representació per este 5%. I vosté és el que els ha d'explicar si és igual de democràtic. Ho serà per als altres grups; per a estes persones, mai, perquè el seu vot no va valdre per a res.

Gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

Tiene la palabra, señor Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Gràcies, senyor president.

Senyor Ribó, jo crec que li he donat certs arguments molt clarets perquè la qualitat i la salut democràtica no és una qüestió de llistons electorals. És una qüestió d'igualtat dels partits polítics i d'oportunitats, exactament igual, absolutament per a tots.

Vosté repetix insistentment que 190.000 o 200.000 –és exactament igual; és menys però dona exactament igual– s'havien quedat sense representació, entre 13 partits; uns més que altres, entre 13 partits, evidentment. Jo no sé si amb el 3% tampoc s'aplega, si el pròxim debat serà l'1,5% o el 2%.

Mire vosté, per interessos purament partidistes no se pot estar sempre qüestionant el tema institucional ni la normalitat institucional. Perquè si no, açò seria un impossible. Per tant, jo crec que ací és la prova de major pluralitat política d'un parlament que amb 89 diputats, amb un 5% ha tingut 6 grups parlamentaris. I és la prova d'un parlament i d'una comunitat autònoma que sempre ha tingut el 5% i mai ha tingut bipartidisme. I n'hi han moltes altres comunitats autònomes que tenen el 3% i tenen bipartidisme. Per allò de la grandesa de la democràcia, perquè ací elegixen lliurement els ciutadans i les ciutadanes.

Per tant, jo crec que, senyor Ribó, fins a en este punt se queda sense arguments, fins a en este punt. I esta que és la meua última intervenció de les esmenes, encara que jo crec que és predicar en el desert perdut però, bé, li torne a demanar una vegada més que recapacite, que almenys s'abstinga perquè este és un estatut que és una llàstima que vostés s'autoexclouen, una llàstima que vostés s'automarginen, perquè este és un estatut de futur, és un estatut potent i és l'estatut que necessita la Comunitat Valenciana. Participen en ell, reflexionen i, sobretot, almenys siguen consistents a l'hora d'oposar-se, perquè hui s'ha demostrat ací, a l'igual

que al llarg de tot el debat, que no han tingut consistència en les argumentacions per a poder oposar-se a ell.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Muchas gracias, señor Castellano.

Ahora, para ejercer el turno en contra, tiene la palabra el señor don Antoni Such.

El senyor Such Botella:

Gràcies, senyor president.

Bé, senyor Ribó, esta és l'última esmena que vosté planteja. Jo crec que és conscient que per part del Grup Parlamentari Socialista hem intentat durant tot el procés, durant tot este any, que efectivament hi haguera una rebaixa o almenys haguera una modificació substancial del que era el que nosaltres enteníem que no és que siga més ni menys democràtic sinó que minva la qualitat de la democràcia bàsicament. És a dir, nosaltres sempre hem segut de l'opinió que la barrera electoral tal com estava posada impossibilita, efectivament, l'accés de multitud de ciutadans a la seua representació i que per qualitat de la democràcia i no per fer-li cap favor a ningun partit, nosaltres anàvem apostant.

I ha de convindre amb mi vosté, senyor Ribó, que ha millorat, que ha tornat de Madrid millorant, però millorant substancialment. És a dir, d'estar la barrera electoral del 5% a l'estatut incorporat, a no estar va una diferència jo crec que molt gran. I, a més, espere que ho vegem amb bons ulls. Jo sé que les últimes declaracions d'estes setmanes al respecte no ho han vist amb bons ulls això. Pareixia que era una altra la posició, però espere que ho vegem amb bons ulls perquè el que estiga fora de l'Estatut i que estiga enviat a la llei electoral, doncs, per molta majoria qualificada jo crec que hem llevat molts tràmits que serien necessaris per a poder reduir una barrera electoral dins d'un estatut. I això jo crec que és bo, és a dir, és bo i en este sentit açò ha anat ja, efectivament, a la Llei electoral valenciana.

I l'única cosa que vaig a demanar i vaig a demanar formalment ací, a la trona de les Corts, és que els tres partits, els tres grups parlamentaris siguem capaços d'acordar el marc electoral en el qual tots ens sentim satisfets. Eixe va a ser el nostre objectiu, eixa és la nostra aposta. I no ho fem des de la majoria, la majoria la té el Grup Parlamentari Popular, i espere que arplegue el quant també i que vostés també siguen copartícips de fixar un marc electoral en el qual tots els grups parlamentaris estiguen a gust i que, a més, siguen uns regles clares i nítides de les quals tots ens sentim satisfets.

Eixe va a ser l'esforç del Grup Parlamentari Socialista, intentar acordar una llei electoral en la qual tots ens sentim satisfets, i no sols perquè es pot modificar allò del 5 o allò del 3, sinó perquè hi ha fórmules intermèdies que es poden posar damunt la taula i jo crec que això ens podria donar satisfacció a tots.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Such.

Tiene la palabra para el turno de réplica, el señor Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Jo, senyor Such, en primer lloc, agrair-li la seua frase:

«una barrera del 5% minva la qualitat de la democràcia», crec que ha dit taxativament, perquè compartim absolutament açò. Jo no m'atreviré a dir que una cosa és democràtica o no, és molt difícil de mesurar aquestes coses, però el que sí afirmo amb rotunditat, i m'alegre que vosté ho afirmo també, és que tenir una barrera del 5% minva la qualitat de la democràcia. Doncs, anem a fer un esforç per millorar-ho.

Mire, jo no puc fer profecies del que em dirà el meu grup que he de dir, però estic segur que presentarem una esmena quan es debatisca la Llei electoral valenciana perquè la barrera siga del 3%, i espere comptar amb tots vostés i amb tota la seua força perquè esta llei electoral no siga si no té el 3%. I nosaltres no tenim força perquè açò passe. Vosté ho sap. Però, vostés sí que la tenen, eh?

Per tant, comptem amb totes les nostres forces perquè la nova llei electoral, a més de moltes altres coses, reduïska la barrera al 3%. El nostre vot el té assegurat. Però, nosaltres no tenim força suficient per a bloquejar aquesta llei, per a impedir que no es rebaixe la barrera. Compte amb nosaltres.

Només recordar una cosa que crec que és important. Avui s'ha dit, i jo vull reiterar, la immensa majoria de cate-dràtics, responsables de la societat valenciana, d'entitats, es van pronunciar de forma unànime perquè es rebaixara esta barrera. Per molt que es diga que és el mateix, no és el mateix per a la immensa majoria dels representants de la societat valenciana. Això diuen les actes de la ponència de reforma de l'Estatut. I nosaltres, fins al final, continuarem sent fidels a aquest tema, malgrat el nostre vot dintre d'un moment, comptem amb què nosaltres l'esmena i la proposta de rebaixar la barrera del 3% la defensarem amb totes les nostres forces.

Gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

Tiene la palabra el señor Such.

El senyor Such Botella:

Molt breument, senyor president.

Bé, vosté diu que ens emplaça, efectivament, que presentará una esmena respecte al 3%. Jo crec que n'hi ha altres possibilitats. És a dir, estava manifestant jo des de la trona que no cal tancar-se en banda uns en el 5 i altres en el 3. Hi ha possibilitats intermèdies que ens pot donar més opció perquè tots ens puguem sentir confortables i còmodes amb l'acord, si és possible l'acord amb això.

Nosaltres anem a seguir apostant per allò que hem defensat durant tot este últim any, compartint amb vosté, jo crec que d'una forma clara i evident, que la democràcia ha de tindre una major qualitat. I, en eixe sentit, anem a trobar-nos colze a colze amb la possibilitat de poder fer una llei electoral que emplace de nou que siga consensuada i acordada pels tres grups parlamentaris.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor Such.

Procedemos a la votación de la enmienda número 13. Comenzamos la votación. 6 votos a favor, 81 voto en contra y 1 abstención.

Bien. Votació final. Rebutjades totes les esmenes o propostes, tant de retirada de la proposta de reforma de l'Estatut d'Autonomia com les que implicaven modificació o propostes alternatives a aquestes, passen a votació l'acceptació de

les modificacions efectuades per les Corts Generals a la proposta de reforma de l'Estatut d'Autonomia aprovada per les Corts Valencianes l'1 de juliol de 2005.

Vamos a comenzar la votación. Comienza la votación. (*Aplaudiments*) Resultado de la votación: votos a favor, 82; en contra, 7. Queda aprobado el Estatuto de Autonomía nuevo. (*Aplaudiments*) (*El diputat Carles Arnal i Ibáñez mostra una pancarta que diu: «Estatut de vergonya»*)

A continuación, procedemos al turno de explicación de voto.

Tiene la palabra, y les recuerdo que son 5 minutos, en representación del Grupo Mixto, el señor Tomás Puchol.

El senyor Tomás Puchol:

Gracias, señor presidente.

Señorías.

Nuestro voto en contra pretende hacer patente el descontento de una parte muy considerable del pueblo valenciano que rechaza la modificación estatutaria pactada entre el PP y el Partido Socialista. Estamos en presencia de una reforma de mínimos no demandada por la sociedad valenciana y que, en ningún caso, redundará en beneficio de los ciudadanos.

Las modificaciones introducidas en esta reforma ponen en cuestión ciertos artículos del Estatuto de Autonomía de 1982, en especial a aquellos referidos a la protección de las señas de identidad de los valencianos, como es el reconocimiento de la entidad estatutaria de la catalanista Academia Valenciana de la Lengua en el artículo 7 de la reforma hoy aprobada.

Otros aspectos, como la llamada «cláusula Camps» que evidencia una importante carencia del Partido Popular y Partido Socialista en materia de definición territorial y política para la Comunidad Valenciana.

Con la reforma del Estatuto de Autonomía nos hemos embarcado en ese discurso de la modernidad calcando conceptos provenientes del nacionalismo vasco y catalán, como es el caso de nacionalidad histórica y desdénando la propia tradición histórica legal y cultural del Reino de Valencia.

En definitiva, estamos en presencia de una reforma que no supone un avance cualitativo en autogobierno y afianzamiento de la identidad y personalidad de los valencianos como comunidad foral e histórica dentro del conjunto de nación española, redactado y consensuado con el único objetivo de facilitar una foto de consenso parlamentario entre el PP y Psoe, algo que tanto unos como otros necesitan en este momento.

Esta es nuestra explicación de voto. Nada más y muchas gracias.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Puchol.

A continuación, tiene la palabra, en representación del Grupo Entesa, el señor Joan Ribó.

El senyor Ribó i Canut:

Gràcies.

Com s'ha vist hem votat que no a aquest Estatut. Hem votat que no, en primer lloc, per coherència. Nosaltres, quan este Estatut va eixir de les Corts Valencianes votàrem que no, vam explicar detalladament els motius, i avui hem estat afirmant, hem fet una afirmació, i és que l'Estatut ha tornat de les Corts, del Congrés, del Senat, pitjor que havia eixit. I

hem estat intentant demostrat que ha tornat pitjor del que havia eixit.

No és només meres qüestions tècniques, són retalls clars de competències de les Corts, del Govern Valencià, són retalls des d'un punt de vista legal a determinats elements que tenien aspectes positius, com la Llei de renda de ciutadania, el respecte a la Constitució, passar a les lleis que la desenvolupen i moltes altres aspectes. Per aquests motius hem votat que no, no podem fer una altra cosa, no podem fer una altra cosa perquè no n'hi havia cap element positiu, significatiu, que ens poguera fer canviar d'opinió.

Nosaltres lamentem que no s'haja aprofitat, i ho deia en la meua primera intervenció. Lamentem que no s'haja aprofitat aquesta oportunitat perquè este país tardarà bastants anys, presumiblement, en poder fer un replantejament, una reforma de l'Estatut d'Autonomia com teníem l'oportunitat d'haver plantejat. Estem prou convençuts que anem a assistir en els pròxims anys a moltes lamentacions, a molts: «mira a aquells el que els han donat i a nosaltres no», a moltes coses que moltes vegades ni ens havíem plantejat en la ponència perquè ho volem reiterar, aquest Estatut és l'últim estatut de l'antiga generació d'estatuts. Per córrer molt ens hem quedat en l'última generació, en l'últim estatut de l'antiga generació.

Efectivament, tenim les competències, segons l'article 151, però ja ningú es planteja el tema de 651 o 143. La gent que està plantejant-se els aspectes de redacció, les ponències de redacció dels diferents estatuts, a Galícia, a Andalusia, a Canàries, estan plantejant-se les coses en una altra dimensió, una dimensió totalment distinta. I teníem coses molt importants que arreglar. En primer lloc, el finançament. No havíem aconseguit quasi res, però teníem una cosa que sí que s'havia aconseguit en el text que eixia de Madrid, el tema del cadastre. Ni açò! S'ha convertit en un: *podrà*. Els condicionals tan bonics que després es queden en res.

Podíem haver-nos plantejat, efectivament, i volem reiterar, sense plantejar-nos ja aspectes més seriosos, el tema del deute històric perquè teníem elements en tots els nostres serveis públics de greuges comparatius amb altres comunitats. Teníem elements de mal càlcul de determinats elements que van ser transferits. Teníem molts elements per plantejar-nos seriosament el tema del deute històric a este país, perquè tenim el deute més gran de totes les comunitats si ho fem proporcional al nombre de persones que vivim en ella. No s'ha fet res d'açò. I em sembla greu. Ho patirem. Ho patiran les valencianes i els valencians, no voler haver-se posat seriós en aquest tema.

I nosaltres volem reiterar que s'han empitjorat coses. Ens agradaria que açò de l'idioma valencià no fóra una mania del nostre grup. De veritat, ens agradaria, perquè tenim la sensació que no és una mania del nostre grup. Estem convençuts que açò serà una eina de confrontació, de conflicte, en mans d'aquell partit que vol que en el tema de la llengua hi haja confrontació i conflicte o que ho necessite per a pagar els seus problemes interns. Estem convençuts que se li ha donat una clau perquè aquest tema continue sent un conflicte. I em sembla fatal perquè és un element substancial del nostre país. Ahí també hem demanat que en la denominació de la llengua es quedara en allò de l'acudit, que es quedara com estava, perquè era un consens bàsic en el 1982 que no es va tocar. S'ha canviat a pitjor i ho patirem almenys tots aquells que parlem en valencià i que ens interessa el valencià.

Pensem que s'ha empitjorat en altres coses, però, en definitiva, és l'estatut de la majoria d'aquestes Corts i democràticament el respectem, evidentment que sí. I jo vull dir als

síndics, als síndics que s'han plantejat el seu desenvolupament: per suposat que contaran amb nosaltres en el seu desenvolupament, per suposat que sí, anem a treballar com els primers. Nosaltres sabem que hem de treballar en unes condicions democràtiques i aquest estatut demà serà l'estatut de la nostra comunitat i amb ell treballarem. Ens haguera agradat treballar en millors condicions, però, per suposat, amb ell treballarem i amb ell treballarem en la llei electoral i en totes les lleis que el desenvolupen. Per suposat que sí, diguent el que pensem i intentant arribar a acords i, si és necessari, manifestant sense cap temor el nostre desacord en aquells aspectes que considerem que siguin negatius.

Res més i moltes gràcies.

El senyor president:

Muchas gracias, señor Ribó.

A continuación, tiene la palabra en representación del Grupo Parlamentario Socialista el *il-lustrísim* *síndic* señor Joan Ignasi Pla.

El senyor Pla i Durà:

Senyor president.

Senyories.

Hui crec que podem afirmar amb solemnitat que estem en l'inici d'una nova era política i social per a la nostra comunitat. Amb l'aprovació d'esta reforma de l'Estatut d'autonomia posem les bases, assentem les bases sobre les quals es fonamentarà l'autogovern, la capacitat de generar benestar, progrés i qualitat per als valencians i valencianes en les properes dècades. Aixina s'ha firmat i aixina ho constate. Comença, per tant, un nou temps, un nou temps d'orgull, d'autoestima, de convicció i d'esperança per al nostre poble, el poble valencià.

Per això és hui de justícia donar les gràcies a tots els que han participat activament en l'elaboració, en la discussió, en el debat d'este estatut, inclús aquells que han discrepat i que finalment no hi ha donat el seu suport. Crec que és important i és l'essència de la democràcia el que hem estat fent estos mesos passats. Hui, per tant, és un dia per a sentir-mos satisfets, jo crec que sí. És un dia en què sense caure en falsos triomfalismes sabem que hem pegat un pas endavant importantíssim, molt important cap al futur. I per això, senyories, no podem defraudar i tenim l'obligació de fer que este estatut siga també assumit i sentit com a propi per aquells que encara no ho han fet.

Els temps d'esperança exigeixen altura de mires i compromís. És el que hui estem començant a fer ací, hem fet en el procés i hui tenim l'obligació de començar a fer. L'interés general de la nostra comunitat, de la Comunitat Valenciana, té d'estar per damunt de l'interés particular de cada una de les formacions polítiques, i en este sentit hem treballat els socialistes valencians, anteposant els interessos de la nostra comunitat a les posicions del nostre partit. I ho hem fet a pesar d'estar en estos moments en l'oposició, i ho hem fet perquè pensem que eixa és la millor manera de contribuir a fer d'este un gran poble. Fer, en definitiva, el que és l'obligació de qualsevol valencià.

És l'obligació d'una oposició responsable, constructiva, sense oportunitismes, però a una oposició que té claríssimament voluntat de governar esta comunitat.

Però, sent important el fet d'haver sabut arribar a acords amples en aspectes essencials per a la nostra comunitat, per al funcionament de la nostra comunitat, hem de dir també i recordar que esta reforma a més d'obrir les portes perquè a

Espanya deixen d'existir comunitats de primera i de segona, té uns objectius i unes finalitats concretes, i si ens detenim en el contingut i el significat del nou estatut, hi ha com a mínim cinc raons fonamentals que justifiquen i donen el valor real que estem a punt d'aprovar avui.

La primera raó és que superem algunes de les limitacions i de les frustracions que els valencians havíem acumulat en anteriors processos autonòmics. En la República no vam poder, perquè no hi va haver temps. Respecte de l'any 1982, tots sabem que fa vint-i-cinc anys el pacte estatutari no va acabar de donar satisfacció a les reivindicacions i demandes autonomistes del nostre poble. En estos moments, no obstant, qualsevol persona que compare l'estatut de l'any 1982 amb el que acabem d'aprovar es pot adonar que el document que el document que aprovem és molt millor i molt més ambiciós. I citaré alguns exemples molt breus.

En primer lloc, la possibilitat de dissoldre les Corts Valencianes per part del president de la Generalitat i convocar noves eleccions. I vullc afirmar una qüestió que és important: poder dissoldre les Corts Valencianes no és cap privilegi. Al contrari, és una afirmació de normalitat democràtica, d'autogovern i de legitimitat de les institucions valencianes.

El sistema institucional valencià és molt millor, està més ben definit i és més complet. Hi incloem algunes de les institucions ja creades, entre elles, el Consell Jurídic Consultiu i també l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, una institució sobre la qual el nou estatut afirma amb total claredat que és la competent en matèria normativa i lingüística del valencià. I no està de més recordar el que afirmen la llei de creació de l'acadèmia i els dictàmens que ha elaborat esta institució sobre el valencià.

Confiem, per tant, que totes les forces polítiques i la societat valenciana, donen el seu suport sense reserves, sense cap tipus de fissura, al magnífic treball que està fent l'acadèmia per la nostra llengua i que este estatut contribueixca d'una vegada per totes a superar conflictes que ens debiliten com a poble.

Del nou estatut ha desaparegut, també per iniciativa del Partit Socialista, la barrera d'exclusió electoral del 5%, i serà la futura llei electoral valenciana i no l'Estatut la que regularà la barrera. Crec que la diferència és substancial, no es pot comparar ni en la importància ni en la transcendència que té l'Estatut, ni els tràmits que exigeix per a la seua aprovació, una modificació tan important com esta. És veritat que segurament no és el que ens havera agradat, però també és ben cert que esta reforma no podia parar-se per un tema com el de la barrera electoral.

El segon motiu pel qual podem sentir-mos satisfets: ens reconeixen ja com a nacionalitat històrica. Pareix que siga una qüestió menor: no és una qüestió menor. Això no ens fa ni més importants ni superiors a ninguna altra comunitat, però fa justícia amb la nostra història i amb la nostra identitat col·lectiva. És evident que reconeixem un fet històric, un fet històric com és que esta comunitat ha segut una comunitat que ha tingut tradició d'autogovern i que ha tingut institucions pròpies durant cinc segles i que les va perdre a causa d'una guerra i una concepció centralista i autoritària de l'estat. Fa justícia també al fet que els valencians tenim una identitat pròpia diferenciada dins d'una Espanya plural i solidària i amb este estatut hem reconegut també que tenim un dret foral civil que hem de recuperar i actualitzar.

Un tercer motiu de satisfacció és que hem posat de manifest que la Constitució espanyola és flexible i permet, especialment si hi ha un govern central amb voluntat políti-

ca de fer-ho possible, l'evolució de l'estat de les autonomies en la direcció d'un autonomisme cooperatiu de manera semblant a estats federals avançats com Alemanya o Àustria. I això, en el cas del nostre estatut, es fa evident en el nou paper que tindrà el Tribunal Superior de Justícia, en les noves competències en matèria de policia, d'administració de justícia, en la regulació dels mecanismes perquè la Generalitat Valenciana pugua participar activament de les delegacions espanyoles a la Unió Europea i en l'establiment d'una agència tributària pròpia, que, en definitiva, farà més eficient la coresponsabilitat fiscal.

Ni la Constitució espanyola ni Espanya patixen quan les institucions competents fan les propostes de reforma des del seu àmbit. Ni la Constitució espanyola ni Espanya patixen quan les institucions competents, per debatre i discutir estes propostes que fan els parlaments autonòmics, és a dir, les Corts Generals, fan el seu treball, ni tampoc quan les institucions que han de referendar els acords de les Corts Generals, siga el poble d'una comunitat o, com és el cas nostre, el nostre parlament, fan el que han de fer. Això són els procediments constitucionals i això és el que hem fet els valencians i això és el que estan fent i faran en els propers mesos altres comunitats autònomes d'Espanya.

Hem segut, senyories, els primers en donar exemple de normalitat democràtica i de posar en valor la fortalesa i la flexibilitat de la Constitució espanyola i podem estar orgullosos del treball ben fet. Hem fet el nostre camí cap al perfeccionament de l'estat autonòmic. Afortunadament, no serem els únics, com dia, i estic convençut que la resta de comunitats autònomes seguiran els nostre passos a la seua manera, és a dir, fent el seu camí.

Però si este estatut es caracteritza per alguna cosa i haguérem de resumir les seues aportacions, ho faríem de manera molt breu per tres coses: dóna més competències –ja s'ha dit–, augmenta la responsabilitat de la Generalitat i garantix més drets i llibertats per als ciutadans.

Per a mi, este estatut, sobretot, significa, senyories, que els ciutadans han de saber exigir al Govern de la Generalitat que complisca les seues obligacions i faça la seua faena. En això consistix la cultura democràtica en un estat complex com el nostre, que cada nivell de poder territorial, siga l'àmbit local, l'autonòmic o el central, assumisca la pròpia responsabilitat i no desvie l'atenció de l'essencial en política: el servei als ciutadans i ciutadanes. I per això també estem satisfets, este és un estatut amb el qual els ciutadans de la nostra comunitat guanyen més drets i més capacitat de control i exigència a la Generalitat Valenciana, i jo confie que seran estos mateixos ciutadans, els valencians i valencianes, els que faran seus els nous drets, faran seus este estatut i ens exigiran a tots i totes que exercim i desenvolupem el que hui estem aprovant, que exercim i desenvolupem l'autogovern que ara afirmem, que exercim i desenvolupem els drets i les responsabilitats que ara assumim, perquè siguen els ciutadans els que tinguen l'última paraula en eixos drets que ara mateixa reconeix l'Estatut. Que fem real, senyories, la igualtat entre els valencians i les valencianes al lloc de treball i la representació política.

Es tracta, en definitiva, no sols de reformar, sinó de posar les bases per a encetar una etapa més ambiciosa, de més compromís social, amb més capacitat de poder donar satisfacció als interessos dels ciutadans. D'això es tracta, d'això avui donem bona complida mostra als ciutadans de la nostra comunitat, del sentit de la responsabilitat, de l'altura de mires, del compromís amb el dia a dia de la resolució dels problemes de la gent. Estes és el millor estatut possible per a una comunitat de primera, per a una comunitat que vol estar

mirant al futur amb convicció, amb il·lusió, amb optimisme, amb capacitat de dir a la resta de pobles d'Espanya que no volem ser més que ningú però tampoc menys que ningú.

Eixa és la nostra responsabilitat avui també, eixir d'ací amb la convicció profunda que este estatut siga apreciat, vullgut i entès per tots els ciutadans de la nostra comunitat en el futur més immediat.

Gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Para explicación de voto, tiene la palabra el ilustrísimo señor *síndic* del Grupo Popular, don Serafín Castellano.

El senyor Castellano Gómez:

Gràcies, molt excel·lent president.

Molt honorable president de la Generalitat.

Membres del Consell.

Invitats que mos acompanyen hui, en este dia.

Hui hem escrit història en majúscules. Sense dubte, mos podem sentir tots tremendament orgullosos, perquè hui hem segut capaços de portar una reforma endavant exemplar. Exemplar en el seu procés de tramitació, en la negociació, pel diàleg, pel consens assolit i també en el contingut, perquè ha segut una reforma de màxims, ha segut una reforma ambiciosa, inconformista, però, sobretot, també orgullosos perquè ho hem fet sempre dins de les regles del joc i sempre dins de la Constitució de 1978.

Hui, senyories, és un dia gran per als valencians, perquè se repara una greu injustícia històrica situant la nostra comunitat en el grup de les comunitats històriques, on sempre tenia d'haver-hi estat, aquelles que accediren a la seua autonomia per la via de l'article 151 de la Constitució. Gràcies a esta reforma hui fiquem fi a una greu discriminació política que ni la història justificava ni la raó podia mantindre. Hui, senyories, recuperem el nostre orgull i la nostra autoestima.

I estem dins ja de l'article 151 de la Constitució, en primer lloc, perquè tenim el màxim sostre competencial, com qual altra comunitat autònoma que se poguera prear. Perquè tenim, a més, una clàusula que lluny de ser criticada és absolutament oportuna, perquè marca l'ambició, l'inconformisme i marca, sobretot, l'aposta pel futur perquè esta comunitat siga sempre de primera. I perquè marca, també, un model territorial d'estat, que és el model del Partit Popular, que és que no n'hi hasquen comunitats autònomes de primera i de segona, que és que no n'hi hasquen discriminacions ni privilegis d'unes comunitats autònomes enfront d'altres comunitats.

Senyories, pràcticament hui hem aprovat un nou estatut. Un nou estatut, perquè modifiquem quasi els seixanta-un articles que tenia el text anterior. Afegim vint articles més. Moltes més disposicions. Però sobretot, perquè per a desenrotllar este nou estatut, han de legislar en esta cambra més de vint noves lleis, han de crear noves institucions, nous consells per a reforçar l'autogovern i l'entramat institucional de la Generalitat.

Però també, senyories, hem demostrat que quan tots avancem en la mateixa direcció, quan tots anem en la mateixa guia, qui ix guanyant és la societat, són els ciutadans i són els valencians. Més autogovern, més autoestima, més influència, i tot això aconseguit en un ampli consens.

El Partit Popular ha impulsat sempre esta reforma en una voluntat clara d'aprovar-la, i d'aprovar-la quan abans, com aixina ha sigut. Jo crec que és una doble satisfacció el haver sigut els primers també en el temps. I se li ha criticat molt

al Partit Popular dir des del principi en coherència, que volíem ser els primers en aprovar esta comunitat autònoma, perquè no teníem complexes, sinó que l'única cosa que teníem era conviccions, les idees clares i el que volem que siga el futur de la nostra comunitat.

I sempre hem tingut per a este viatge jo crec que un límit clar. I el nostre límit ha sigut únicament i exclusivament la Constitució. La nostra estratègia ha sigut el consens i el diàleg. I el nostre objectiu no ha sigut altre, que tindre un estatut digne de tots els valencians i de totes les valencianes que mos garantisca un millor futur, un futur que hem de construir absolutament entre tots.

Però també n'hi ha més motius de satisfacció. I un altre motiu de satisfacció és que esta reforma, este procés de reforma de l'estatut valencià ha estat presidit per la normalitat, per la tranquil·litat, sense embolics, sense polèmiques, sense atemptar a drets de ningú; des de la solidaritat territorial, des de la igualtat absolutament entre tots els territoris. Jo crec que açò en política també hi ha que fer-ho valdre. Hi ha que fer valdre que la normalitat, l'estabilitat institucional ha sigut precisament un dels valors que li ha donat també a esta reforma.

Però també estem molt satisfets, des del Grup Parlamentari Popular, perquè esta reforma consolida vint-i-quatre anys després el que són les nostres senyes d'identitat. Les consolida d'una manera clara. Consolida i potencia l'idioma valencià, repetisc i insistisc en l'idioma valencià; en orgull, sense concessions. Però al propi temps també y también estamos defendiendo el castellano, porque la lengua es un elemento de enriquecimiento, un vehículo de unión. Y por tanto aquí no hay valencianos de primera y de segunda según la lengua que hablen. Tan valencianos son los valencianoparlantes como los castellanoparlantes. Y por tanto defendemos esa igualdad en todos los derechos, y también defendemos esa igualdad en las comarcas castellano parlantes.

Per tant, senyories, defendre l'idioma valencià, defendre la nostra denominació, defendre el nostre territori, defendre la nostra senyera, defendre el nostre dret foral, defendre la nostra història, ha sigut i és i serà sempre irrenunciable per al Partit Popular. Si haguérem fet qualsevol tipus de concessió en qualsevol d'estes qüestions, haguérem comés un gran error.

Jo crec que hem demostrat que en els nostres sentiments i en la nostra història no se juga. Perquè mosatros som respectuosos en l'estat, som respectuosos en totes i cada una de les comunitats autònomes, i l'única cosa que exigim precisament és eixa correspondència, eixe respecte i eixa correspondència que hem de tindre entre tots. A mosatros no se mos ocorre desestabilitzar ningú, ni menys per qüestions identitàries, culturals o lingüístiques. També exigim dels altres eixe mateix respecte i eixa mateixa.

Però este estatut és molt important. Crea un nou títol II, un títol II de política social. Un títol II d'ajuda a les persones que ho necessiten. Un títol II de més garanties, de més drets, de més qualitat de vida absolutament per a tots, especialment per als més desfavorits. Però també crea uns drets que jo crec que són molt clars, com és el dret a l'aigua. El dret a l'aigua, perquè per justícia i per futur per a tots els valencians absolutament ens mereixem.

I crec que, que consten estes novetats dins del nostre estatut, i el que és més important, que estes novetats hagen sigut ratificades per més d'un 90% per les Corts Generals, tant en el Congrés dels Diputats com en el Senat, jo crec que mos hauria de sentir a tots plens d'orgull.

Miren vostés, senyories, consens i respecte a la Constitució han sigut claus perquè hui els valencians i

valencianes tinguérem l'estatut que volíem. Tinguérem el millor estatut que respon als interessos i a les necessitats dels valencians.

I un altre tema important a destacar. Miren vostés, és que les Corts Generals han respectat de manera íntegra el que han sigut els grans acords, el que han sigut les grans bases que isqueren ací votades majoritàriament, i que partiren en el procés estatutari al Congrés dels Diputats i el Senat. Jo crec que hem demostrat eixe doble consens, tant ací com en les Corts Generals, que aporta eixa estabilitat institucional, que aporta eixa normalitat que jo crec que la política evidentment necessita.

Per tant, jo crec que en definitiva, se podrem sentir orgullosos d'un treball ben fet, d'un treball que ha sigut exemplar, d'un treball que de fora de la Comunitat Valenciana estan denominant-lo com el «model valencià» com «la via valenciana», però que sobretot ha tingut sempre molt clar, molt clar, que este estatut havia de ser bo per a la Comunitat Valenciana si era bo per a Espanya, i era bo per a Espanya perquè era bo per a la Comunitat Valenciana. Eixa era la filosofia que mosatros hem tingut des del principi fins el final a l'hora de portar endavant el que ha sigut esta reforma estatutària.

I si bé, senyores i senyors diputats, si és un moment de celebracions, és un moment de festa, és un moment d'esperança de cara al futur; també és un moment de compromisos. És un moment de compromisos, perquè la reforma de l'estatut no és un punt d'aplegada, sinó que és un punt de partida per a millorar el futur dels valencians, un punt de partida per a millorar sobretot el que és la qualitat de vida de tots els nostres conciutadans. I en eixe sentit, espere i reclame de tots els grups parlamentaris, de totes les forces polítiques de la Comunitat Valenciana, el mateix consens i diàleg que ha existit en la tramitació i en l'aprovació d'este estatut.

Jo crec que per a desenrotllar este estatut, va a fer falta també eixa altura de mires, i va a fer falta també una cosa que és molt important, que pensem en l'interés general dels ciutadans, que pensem en la gent a l'hora de fer les lleis. Perquè les lleis les fem per a les persones les fem per a la societat i no per als partits polítics.

I com el temps apressa, no volguera acabar sense tindre un apartat d'agraïments. Jo crec que si en alguna explicació de vot caben els agraiments, sense cap dubte és en esta. Jo volguera agrair a tots els representants de la societat civil que participaren en la ponència, a l'hora d'emetre les seues opinions i a l'hora d'emetre les seues propostes. L'agraïment per les idees, per les propostes, i també per les crítiques constructives que en el seu moment feren.

Volguera agrair també a la Mesa de les Corts, a tots els grups parlamentaris, al personal i servicis tècnics de la cambra, als lletrats que han portat en la ponència un treball jo crec que molt fructífer. I també en especial als membres de la comissió i al seu president, a don José Cholbi, que també des del principi està treballant en este sentit, i com no?, als ponents i als grups parlamentaris del Congrés dels Diputats i del Senat.

Jo crec que este és l'estatut de tots. No és l'estatut del Partit Popular o del Partit Socialista. És l'estatut dels valencians, és l'estatut de la Comunitat Valenciana, és l'estatut de la societat valenciana. I molt especial vull agrair-li també al president de la Generalitat, el seu impuls, la seua convicció, la seua tenacitat, i el seu treball i l'altura de mires que ha demostrat en tot el procés. Era important també que les Corts Valencianes poguérem treballar en el recolzament total i absolut i en la convicció que ho ha fet el Consell.

Per tant, senyories, jo crec que hui és un dia d'alegria, és un dia de satisfacció per a tots. Però també és un dia de com-

promís per a seguir millorant el futur. Això és el que estem disposats a fer des del Partit Popular. Però sobretot, és un dia d'orgull i d'alegria per a estes Corts, perquè hui hem fet i hem treballat el que els ciutadans i ciutadanes mos exigixen. I és que pensem en les persones, pensem en l'interés general, i pensem en la nostra terra a l'hora de fer les lleis. Jo crec que va a ser un èxit esta llei, perquè precisament jo crec que hem treballat pensant en la comunitat, pensant en el futur i pensant en els valencians.

Moltíssimes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Muchas gracias... Muchas gracias, señor Castellano.

La resolución aprobada hoy va a ser remitida a las Cortes Generales, para que la reforma del estatuto sea sancionada por el rey y para su publicación en el *Boletín Oficial del Estado*.

Tengo que comentarles que la presidenta de la comisión de Política Social me ha comunicado que la continuación de la reunión de la comisión prevista para mañana, se pospone al próximo día 6 de abril a las 16,30. La Mesa de las Cortes se reunirá mañana a las 11,30, adelantando su hora, y la Junta de Síndics se celebrará a las 12 de la mañana, también adelantando su hora.

Y sin más asuntos que tratar, se levanta la sesión.

(*S'alça la sessió a les 14 hores i 10 minuts*)

CONDICIONS PER A LA SUBSCRIPCIÓ

1. La subscripció és anual. El període de subscripció finalitza el 31 de desembre de cada any. Les altes que es produeixen durant l'any, es comptaran, a efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, qualsevulla que siga la data de subscripció dins del trimestre.
2. L'enviament dels butlletins començarà una vegada s'haja rebut l'import corresponent i la targeta de subscripció degudament complimentada.
3. El subscriptor que no renove la subscripció abans del 31 de desembre serà donat de baixa.
4. L'administració del Butlletí pot modificar en qualsevol moment el preu de la subscripció, el qual tindrà efectes per als subscriptors donats d'alta, a partir de la següent renovació de la subscripció.

TARGETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....

Carrer.....

Teléfono.....Població.....

Districte Postal.....

Desitja subscriure's al "Butlletí Oficial de les Corts Valencianes", SI/NO i al "Diari de Sessions" SI/NO esborre's allò que no procedesca), d'acord amb les condicions adjuntes, a partir del diadede.....

Amb aquesta finalitat el diadede....., ingressa al C/C núm. 2210024146 de les Corts Valencianes en el Banc Central-Hispano, urbana plaça de la Mare de Déu (València), entitat 0049, oficina 0781, la quantitat deeuros, mitjançant ingrés o tranferència.

.....de.....de.....

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ ANUAL

- | | |
|-------------------------------------|------|
| 1. Al Butlletí i Diari de Sessions: | 75 € |
| 2. Al Butlletí Oficial: | 45 € |
| 3. Al Diari De Sessions: | 35 € |
| 4. Números solts: | 1 € |

CONDICIONES PARA LA SUSCRIPCIÓN

1. La suscripción es anual. El período de suscripción finaliza el 31 de diciembre de cada año. Las altas que se produzcan durante el año se contarán, a efectos de cobro, desde la primera semana de cada trimestre natural, sea cual sea la fecha de suscripción dentro del trimestre.
2. El envío de los boletines comenzará una vez se haya recibido el importe correspondiente y la tarjeta de suscripción debidamente cumplimentada.
3. El suscriptor que no renueve la suscripción antes del 31 de diciembre será dado de baja.
4. La administración del Boletín puede modificar en cualquier momento el precio de la suscripción, el cual tendrá efectos para los suscriptores dados de alta, a partir de la siguiente renovación de la suscripción.

TARJETA DE SUSCRIPCIÓN

Nombre

CalleNúm.

Teléfono Población

Distrito Postal

Desea suscribirse al "Boletín Oficial de las Cortes Valencianas", SI/NO y al "Diario de Sesiones" SI/NO (táchese aquello que no proceda), de acuerdo con las condiciones adjuntas, a partir del día de de

Con esta finalidad el día de de, ingresa en la C/C núm. 2210024146 de las Cortes Valencianas en el Banco Central-Hispano, urbana plaza de la Virgen (València), entidad 0049, oficina 0781, la cantidad de euros, mediante ingreso o transferencia.

..... de de

PRECIO DE LA SUSCRIPCIÓN ANUAL

- | | |
|-------------------------------------|----------|
| 1. Al Boletín y Diario de Sesiones: | 75 euros |
| 2. Al Boletín Oficial: | 45 euros |
| 3. Al Diario de Sesiones: | 35 euros |
| 4. Números sueltos: | 1 euro |

DIARI DE SESSIONS DE LES CORTS
VALENCIANES

Subscripcions: Servici de Publicacions de les Corts, plaça
de Sant Llorenç,4. 46003 València. Telèfon 96 387 61 00
- [http:// www.cortsvalencianes.es](http://www.cortsvalencianes.es) -

Imprimix: Edimark S.L. - c / Borrasca 1, 46014 València
ISSN: 1133-2492
Dip. Leg.: V-1.013-1983

DIARIO DE SESIONES DE LAS CORTES
VALENCIANAS

Subscripciones: Servicio de Publicaciones de las Cortes,
Plaza San Lorenzo,4. 46003 Valencia. Teléfono: 96 387 61 00
- [http:// www.cortsvalencianes.es](http://www.cortsvalencianes.es) -

Imprime: Edimark S.L. - c / Borrasca 1, 46014 Valencia
ISSN: 1133-2492
Dip. Leg.: V-1.013-1983
